

Gemeenteraad van Albrandswaard
p/a de griffie

Uw brief van:	Ons kenmerk:	455501
Uw kenmerk:	Contact:	Mw. S. Zock Mw. A. van der Plaat
Bijlage(n); 4	Doorkiesnummer:	+31180451569
	E-mailadres:	a.v.d.plaat@bar-organisatie.nl
	Datum:	13 september 2022

Betreft: Evaluatie minimabeleid en schuldhulpverlening 2021

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Hierbij ontvangt u de Evaluatie Minimabeleid en Schuldhulpverlening 2021. Deze evaluatie geeft weer wat er bereikt is in 2021 op deze onderwerpen. Via deze brief willen wij u hierover informeren.

KERNBOODSCHAP

In de bijgevoegde rapporten kunt u de resultaten en bijzonderheden van het jaar 2021 lezen op het gebied van minimabeleid en schuldhulpverlening. Het aantal hulpvragen bleef uit, het aantal hulpvragen over problematische schulden bleef nagenoeg gelijk.

Toelichting

Het jaar 2021 is net als 2020 een bijzonder jaar geweest waarin de gevolgen van corona een belangrijk rol spelen. Naast het uitvoeren van diverse tijdelijke regelingen voor zelfstandigen (Tozo) en voor de vaste lasten (Tonk), was het goed merkbaar dat sociale activiteiten zeer beperkt waren. De tijdelijke regelingen die veel ondernemers hebben gesteund waren blijkbaar toereikend.

Winkels waren soms dicht, sportclubs en scholen waren tijdelijk dicht en zwemlessen werden uitgesteld. De gevolgen zijn zichtbaar in de regeling Meedoen, het gebruik was zeer laag. Het contact met de inwoners moest veel digitaal of telefonisch plaatsvinden.

De verwachting dat het aantal hulpvragen zou stijgen, is uitgebleven. Desondanks was 2021 een onrustig jaar waarbij de gevolgen van de kinderopvangtoeslagaffaire in volle omvang zichtbaar waren. De minimaregelingen zijn coulant toegepast daar waar het nodig was. Vanuit schuldhulpverlening hebben we voor de gedupeerden schulden gesaneerd waarna regelingen worden afgesloten.

CONSEQUENTIES

Ook al was 2021 een jaar met lage uitgaven op het minimabeleid en geen substantiële toename van problematische schulden, de verwachting blijft dat er een groep inwoners met problemen gaat komen als alle steunmaatregelen stoppen en achterstallige vorderingen weer geïnd gaan worden. Ook verwachten we door alle prijsstijgingen, dat een steeds grotere groep in de financiële problemen gaan komen.

VERVOLG

In bijgaande rapporten kunt u informatie lezen over het bereik van de verschillende onderdelen van het minimabeleid en informatie over de uitvoering van de gemeentelijke schuldhulpverlening.

BIJLAGEN

- RESULTAAT SCHULDHULPVERLENING 2021
- INKOMENSEFFECTRAPPORTAGE 2022
- DUIDINGSRAPPORT DASHBOARD ARMOEDEMONTOR
- EVALUATIE MINIMABELEID 2021

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,
de locosecretaris, de burgemeester,

Dick Mol

drs. Jolanda de Witte

Resultaat schuldhulpverlening 2021

Inleiding

Voor u ligt het resultaat schuldhulpverlening over het jaar 2021. We gaan in op preventie, vroegsignalering en de curatieve schuldhulpverlening. De taken aannemen en behandelen van aanmeldingen, het voeren van screeninggesprekken, het doorverwijzen naar partners, waaronder PLANgroep voor het vervoltraject, worden in eigen beheer uitgevoerd. PLANgroep voert de toeleiding naar het minnelijke en wettelijke schuldhulpverleningstraject uit en staat onder curatieve schuldhulpverlening. Het jaarverslag van Plangroep maakt dan ook deel uit van dit document en is hierin volledig geïntegreerd, zie vanaf 'factsheet'. Dit omdat de uitvoering voor rekening en onder verantwoording van de gemeente valt.

In 2020 kregen we door de Coronacrisis te maken met een andere werkelijkheid. Het bedrijfsleven kwam in het begin stil te liggen door de lockdown en sommige inwoners kregen te maken met een andere financiële werkelijkheid door minder inkomen of verlies van werk. Anderen profiteerden juist weer van de nieuw ontstane werkgelegenheid. In juli 2020 heeft de NVVK een brief gestuurd naar de Gemeenteraad en het College van Burgemeester en wethouders en daarin de verwachting uitgesproken dat gemeenten te maken konden krijgen met een stijging van 30% op het gebied van de vroegsignalering en curatieve schuldhulpverlening. Deze verwachting is niet uitgekomen. In 2021 zijn we geconfronteerd met hogere olie- en gasprijzen. We verwachten dat steeds meer inwoners in de problemen raken met het betalen van de vaste lasten door deze stijgingen. Hierdoor is te verwachten dat meer inwoners een beroep gaan doen op de schuldhulpverlening.

Preventie

In 2021 hebben wij de volgende preventie-activiteiten uitgevoerd:

Collectieve zorgverzekering (zorgpolis minima)

Inwoners met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm kunnen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering. Hiermee kunnen zij voorkomen, dat zij door (hoge) zorgkosten in financiële problemen zullen komen. Het gebruik is gelijk gebleven, namelijk 32%.

Samenwerken met partners

We werken veel samen met partners op het gebied van schulddienstverlening. De financieel maatjes van Vraagwijzer bieden ondersteuning bij het structureren en organiseren van de financiële situatie van de inwoner.

Vroegsignalering

Melding

Als een inwoner een betalingsachterstand heeft van ten minste twee maanden, ontvangt de gemeente een melding. Hiertoe zijn afspraken gemaakt met derden zoals de woningcorporatie, de energieleverancier, het waterbedrijf en ziektekostenverzekeraar. Deze melding is op te vatten als vroegsignalering. De inwoner ontvangt van het betreffende bedrijf een brief over de mogelijkheden van schuldhulpverlening door de gemeente, terwijl de gemeente zelf ook schriftelijk contact opneemt met de inwoner.

In 2021 hebben we geïnvesteerd in de vroegsignalering, dat 1^e kwartaal 2022 wordt geïmplementeerd.

Meldingen	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Door woningcorporatie	1	5	13	7	19	31
Door energieleverancier	76	103	165	123	106	93
Door waterleverancier	2	0	14	14	0	76
Door zorgverzekeraar	13	22	32	28	34	0
Totaal	92	130	224	172	159	200

Curatieve schuldhulpverlening

Aanmelding

Inwoners krijgen toegang tot de schulddienstverlening door zich aan te melden bij de gemeente. Bij deze aanmelding wordt de inwoner geïnformeerd over het verdere proces en wordt hem meegedeeld welke zaken hij op orde moet hebben voor de screening. Het aantal aanmeldingen is van 54 licht gedaald naar 52 in 2021.

Binnen 4 weken na de aanmelding volgt een screening. In deze screening wordt de hulpvraag en de mogelijke dienstverlening in kaart gebracht. Dit kan betekenen dat de inwoner een advies krijgt hoe hij het probleem zelf kan oplossen of wordt hij doorverwezen naar een maatschappelijke partner. Hiermee is de inwoner niet toegelaten tot de schulddienstverlening in de zin van de Wgs, maar hij krijgt wel alle hulp en ondersteuning die hem in het kader van het gemeentelijke beleid kan worden geboden.

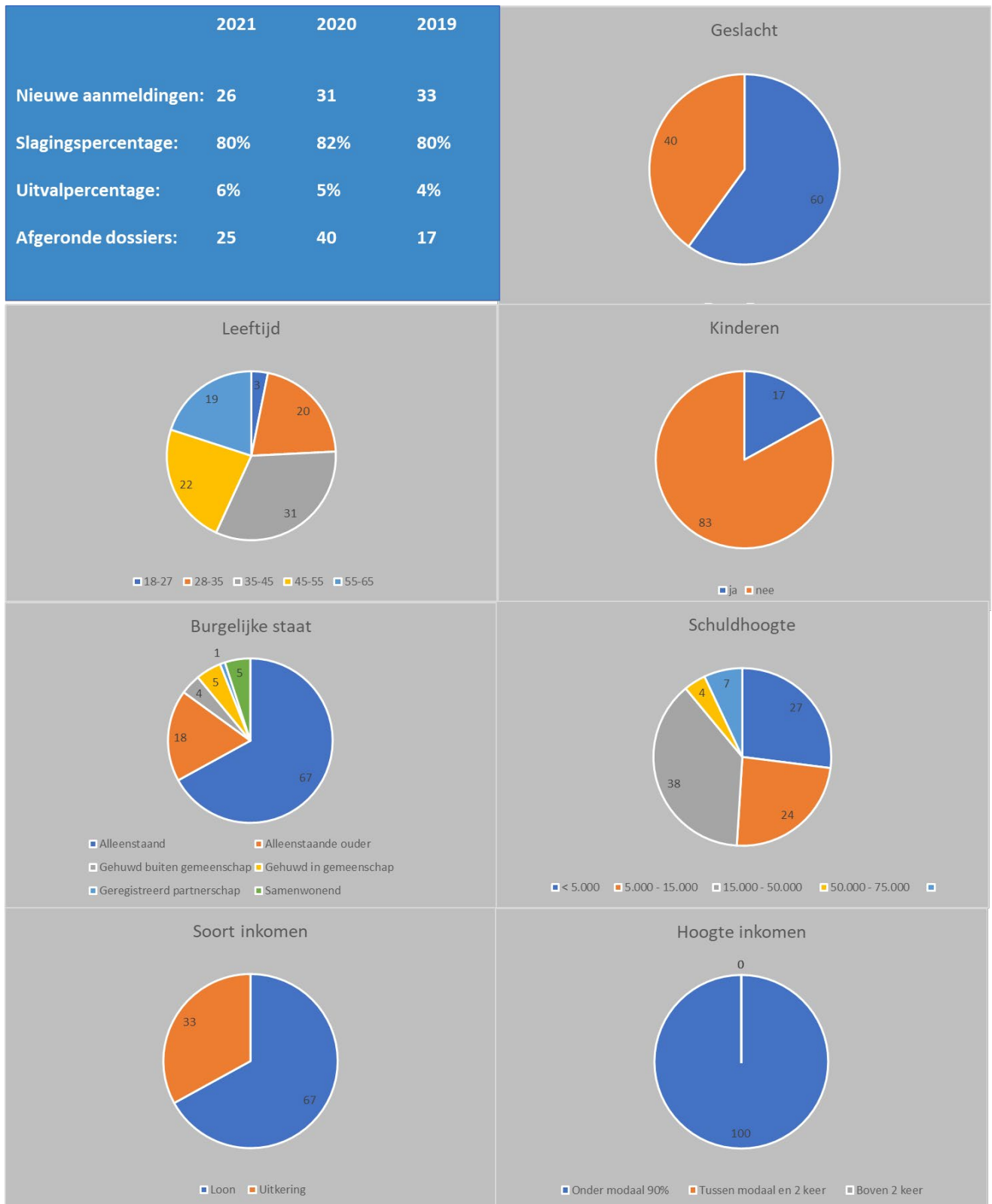
Wanneer de inwoner niet zelf in staat is om zijn problemen op te lossen, volgt een doorgeleiding naar de schuldregeling. Er volgt dan een intakegesprek met de uitvoerder, PLANgroep. Op basis van dit intakegesprek wordt de inwoner wel of niet toegelaten tot de schulddienstverlening in de zin van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Deze toelating vindt plaats binnen 8 weken na vaststelling van de hulpvraag conform de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Albrandswaard 2021.

Ondernemers en schulden

Wij hebben een overeenkomst gesloten met gemeente Rotterdam over de dienstverlening aan ondernemers die ondersteuning nodig hebben op het gebied van hun financiële situatie. Gemeente Rotterdam maakt daarbij gebruik van Zuidweg & Partners, een specialist op het gebied van schuldhulpverlening aan ondernemers.

Factsheet 2021

Afgeronde dienstverlening	
Dossiers op 1-1-2021	70
Dossiers op 31-12-2022	71
Aanmelding	26
Crisisinterventie, waarvan geslaagd	6 (5 geslaagd)
Eenmalig advies	0
Moratorium, waarvan toegekend	2 (2 toegekend)
Intake	25
Stabilisatie*	13
100% regeling	0
Schuldbemiddeling, waarvan geslaagd	14 (10 geslaagd)
Heronderzoeken	33
Dwangakkoord, waarvan toegekend	1 (1 toegekend)
WSNP, waarvan toegekend	2 (1 toegekend, 1 ingetrokken)
Nazorg	9
Nieuwe dossiers Budgetbeheer	11
Klachten	2

Beschikkingen en doorlooptijden Wgs

Met het van kracht worden van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ontvangt iedere cliënt een beschikking waarin staat of ze wel of niet worden toegelaten tot schuldhulpverlening inclusief de aangeboden dienstverlening. In totaal zijn er 25 toelatingsbeschikkingen afgegeven.

Beschikkingen instroom in 2021	
Toelatingsbeschikking	25
Afwijzingsbeschikking	0
Totaal	25

Daarnaast zijn 17 inwoners met een beschikking uit het proces gekomen. Het gaat om 15 positieve beëindigingsbeschikkingen en 2 negatieve beëindigingsbeschikkingen.

Beschikkingen uitstroom 2021	
Positieve beëindigingsbeschikking	15
Negatieve beëindigingsbeschikking	2
Totaal	17

De dienstverlening die wij voor uw gemeente hebben uitgevoerd heeft plaatsgevonden binnen de wettelijk gestelde termijnen vanuit de Wet Gemeentelijke schuldhulpverlening (WGS).

Aanmelding

De aanmelding verloopt via de klantmanager schuldhulpverlening. Van de 52 inwoners die zich hebben gemeld bij de gemeente, zijn er 26 doorverwezen naar PLANgroep.

Crisisinterventie

Bij een crisis zoals huisuitzetting of afsluiting van gas en/of elektriciteit, bieden wij de cliënt binnen 24 uur crisisinterventie aan. PLANgroep gaat dan meteen aan de slag om de acute crisis op te lossen. Met het wettelijke moratorium kunnen we een huisuitzetting of afsluiting van water, gas en elektriciteit voorkomen. Ook maken wij gebruik van landelijke convenanten om een crisis af te wenden. Project specifieke afspraken met plaatselijke bedrijven zijn daarnaast van groot belang. Na de interventie starten we zo snel mogelijk met een stabilisatietraject en/of schuldsanering.

Aanvraag moratorium

Met het moratorium kunnen schuldhulpverleners woningbouwcorporaties, energiemaatschappijen en zorgverzekeraars dwingen om hun invorderingsmaatregelen een half jaar op te schorten. Doel is dat de schuldhulpverlener de tijd krijgt om daadwerkelijk de schulden te regelen. Het moratorium wordt alleen gegeven indien er sprake is van een dreigende situatie. Het moratorium is gericht op het bereiken van een soort adempauze. De schuldhulpverlener krijgt zo voldoende tijd om een minnelijk traject op te zetten of te vervolgen zónder dat hij hierbij gehinderd wordt door schuldeisers.

Eenmalig advies

We kunnen de hulpvraag van de cliënt oplossen met één of enkele adviesgesprekken. De hulpvraag en ons advies leggen we vast in een korte rapportage.

Intake

In deze fase verhelderen wij de hulpvraag en beoordelen we welke producten we moeten inzetten. Na aanmelding houdt de schuldhulpverlener een intakegesprek met de cliënt. We verzamelen alle financiële gegevens (inkomsten, uitgaven en schulden) en berekenen het vrij te laten bedrag (VTLB) voor de cliënt en de aflossingscapaciteit. Het VTLB is het volgens de NVVK-norm berekende bedrag dat de schuldenaar minimaal nodig heeft voor levensonderhoud en vaste lasten.

De aflossingscapaciteit is al het inkomen boven het VTLB. Vervolgens bepalen we of er sprake is van een problematische schuldsituatie. Daarna stellen we een plan van aanpak op. Dit plan bespreken we samen met de cliënt(en).

Stabilisatie

Het doel van stabilisatie is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de klant. Daarnaast willen we rust te creëren voor de klant, zodat ingezet kan worden op gedragsverandering. Het is van belang dat de klant in deze fase “schuldregelingsrijp” wordt gemaakt en dat belemmerende factoren voor een minnelijke schuldregeling zijn weggenomen.

Inkomensreparatie

De schuldhulpverlener checkt samen met de klant of hij gebruikmaakt van alle overige voorliggende voorzieningen. Met deze extra middelen heeft de klant meer afloscapaciteit bij een schuldregeling, waardoor de slagingskans toeneemt.

Het treffen van een betalingsregeling

Indien de klant nog niet saneringsrijp is, treft PLANgroep indien nodig een betalingsregeling met één of meerdere schuldeisers eventueel in combinatie met budgetbeheer.

100% betalingsregeling

Indien schuldenaren voldoende draagkracht hebben om de volledige schuld binnen 5 jaar terug te betalen, treffen we voor de schuldenaar een 100% betalingsregeling met de schuldeisers. PLANgroep ziet er tijdens de looptijd op toe dat de schuldenaar zijn verplichtingen nakomt binnen de gestelde termijn.

Schuldregeling

We starten alleen met een schuldregeling als er sprake is van een problematische schuldsituatie. Zodra alle schulden bekend zijn, proberen we een minnelijke regeling tot stand te brengen. Hiervoor leggen we eerst schriftelijke contacten met de schuldeisers. Daarin verzoeken we schuldeisers om verdere invorderingsmaatregelen en renteberekening te stoppen. Daarnaast vragen we ze de hoogte van het saldo schriftelijk aan PLANgroep door te geven. Vervolgens doet de schuldhelpverlener een betalingsvoorstel aan alle schuldeisers voor terugbetaling van een deel van de schuld. Een minnelijke schuldregeling lukt alleen als alle schuldeisers akkoord gaan met het betalingsvoorstel. Als dat gebeurt dan komt de minnelijke schuldregeling tot stand.

Aanvraag dwangakkoord

Het dwangakkoord geeft de schuldhelpverlener de mogelijkheid om weigerachtige schuldeisers te dwingen om mee te werken aan een minnelijke regeling. Dit gebeurt tijdens een kort geding. Met een dwangakkoord voorkom je dat schuldenaren in de WSNP terechtkomen omdat een of meerdere weigerachtige schuldeisers niet willen instemmen met een minnelijke regeling.

(Budget)begeleiding en budgetbeheer

De cliënt heeft vaak advies nodig en begeleiding bij het voeren van een financieel gezond huishouden. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is budgetbeheer. Cliënten machtigen in dit geval PLANgroep om hun inkomen te ontvangen. Vervolgens voldoet PLANgroep alle betalingen die zijn opgenomen in het budgetplan. PLANgroep opent hiervoor een speciale rekening op naam van de cliënt. Het belangrijkste doel van (budget)begeleiding is bevordering van de zelfredzaamheid van de klant. (Budget)begeleiding en budgetbeheer worden steeds belangrijker tijdens een schuldregeling. Door deze producten in te zetten, stabiliseren we de situatie van de cliënt en creëren we rust en orde. Daarnaast geven budgetbegeleiding en budgetbeheer de schuldeisers meer zekerheid om het meest haalbare bedrag daadwerkelijk te ontvangen. Dit alles vergroot de slagingskans van een minnelijke regeling. Bijkomend en doelmatig effect is dat het de kans op het maken van nieuwe schulden minimaliseert.

Deelname naar budgetbeheerpakket			
	Aantal 2021	Aantal 2020	Aantal 2019
Pakket 1	0	0	0
Pakket 2	4	9	9
Pakket 3	23	34	35
Pakket financieel beheer	18	15	15
Totaal	45	58	59

- 1) Pakket 1 is de lichtste vorm en omvat het doorbetalen van de vaste lasten. Het restant van het inkomen wordt in zijn geheel overgemaakt naar de inwoner.
- 2) Bij pakket 2 worden ook andere rekeningen betaald en er wordt een reserve aangelegd, waarna het restant in zijn geheel naar de inwoner wordt overgemaakt.
- 3) Bij pakket 3 verlopen praktisch alle financiële handelingen via het budgetbeheer. De inwoner krijgt wekelijks leefgeld uitgekeerd.

- 4) Financieel beheer is een uiterst lichte vorm van beheer en is vooral bedoeld om te worden ingezet in combinatie met een minnelijke schuldregeling.

Heronderzoek

Dit houdt in dat de minnelijke regeling is geslaagd en de cliënt elk jaar een oproep ontvangt voor een hercontrolegesprek. Daarna ontvangen de schuldeisers de uitbetaling. De heronderzoeken vinden plaats aan het einde van het eerste, tweede en derde jaar. Vanuit de begeleidingstaak roepen we deze cliënten vaker op. Tijdens een heronderzoek maken we een herberekening van het VTLB. Tevens controleren we of de cliënt zich aan de schuldregeling heeft gehouden. Wanneer een schuldregeling na het derde jaar positief is afgesloten, krijgt de schuldenaar kwijtschelding van het restant van de vordering.

Aanvragen voorlopige voorziening

De voorlopige voorziening is bedoeld om tijdens de behandeling van de aanvraag WSNP een crisis te voorkomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor een acuut dreigende huisuitzetting, afsluiting van nutsvoorzieningen, openbare verkoop van de inventaris of faillissement.

Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)

WSNP staat voor 'Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen'. Een beroep op de WSNP kan als blijkt dat het minnelijke traject niet mogelijk is. Via deze weg wordt er toch nog een oplossing gevonden voor de schuldenproblematiek van de cliënt. Het wettelijke traject is echter wel een zwaar traject. Om deze reden kiezen we er steeds vaker voor om het budgetbeheer tijdelijk door te laten lopen en een vinger aan de pols te houden.

Duurzame financiële dienstverlening

Het doel van Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de schuldenaar, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem nog niet duurzaam opgelost kan worden. DFD is erop gericht om de maatschappelijke positie van de schuldenaar niet te laten verslechteren. De schuldhulpverlener draagt hieraan bij door voor een financiële basis te zorgen.

Nazorg

Na afronding van het zware curatieve traject is het belangrijk om recidive te voorkomen. De cliënt krijgt in veel gevallen weer het beheer van zijn eigen financiën. Daarnaast is het aannemelijk dat er meer financiële ruimte is in zijn budget. Om te zorgen dat de klant na schuldsanering zelfstandig zijn financiën op orde kan houden, toetsen we tijdens een of meerdere gesprekken of de gedragsverandering ook blijvend is. De gesprekken (maximaal vier) bevatten onder andere de volgende onderwerpen:

- Hoe is de regeling verlopen?
- Hoe gaat het na de regeling met het budget?
- Zijn er nieuwe schulden ontstaan?
- Is het gedrag veranderd?
- Is er meer inzicht verkregen in het budget?
- Zijn er veranderende omstandigheden binnen het gezin?
- Is ondersteuning nodig bij bijvoorbeeld het opnieuw aanvragen van toeslagen etc.?
- Hoe verloopt het contact met de WSNP bewindvoerder?

EVALUATIE MINIMABELEID GEMEENTE ALBRANDSWAARD

Inkomens Effect Rapportage gemeente Albrandswaard 2022

Een onderzoek naar de effecten van het armoedebeleid op de inkomenspositie van minimahuishoudens

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Albrandswaard

Datum

April 2022

Auteurs

Michelle Ellens
Jitske van der Wijk
Sophie de Groot

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ B.V.. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden veeelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Onderzoeksmethodiek	3
1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen	3
1.2. Inkomsten landelijk regelingen	3
1.3. Gemeentelijke minimaregelingen	4
1.4. Uitgaven	4
1.5. Vrije bestedingen	5
1.6. Aannames	5
1.7. Tegemoetkoming in de energiekosten	6
2. De inkomenseffecten	7
2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid	7
2.2. Opbouw maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishoudtype	8
2.3. Het maandelijks vrij te besteden budget verschilt per huishoudtype	11
2.4. Meer werken vanuit de bijstand loont niet altijd voor ieder huishoudtype	15
3. Bevindingen	20
Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen	22
Bijlage 2. Opbouw totaal inkomen 100 tot 140% Wsm	23
Bijlage 3. Financieel maandoverzicht	25

Inleiding

De gemeente Albrandswaard heeft een breed pakket aan gemeentelijke minimaregelingen en is benieuwd naar het effect van deze regelingen op de inkomens van minimahuishoudens. Tevens is de gemeente ook geïnteresseerd in de effecten van de gemeentelijke en de landelijke regelingen tezamen op de inkomens. Dit vanuit de visie dat werken moet lonen. Het minimabeleid is voor gemeenten voortdurend een relevant beleidsthema. Gezien de hoge vaste lasten en met name de hoge energieprijzen is het thema zeer actueel. De centrale onderzoeksvraag luidt: wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?

De Inkomenseffect Rapportage biedt inzicht in de actuele financiële positie van minimahuishoudens en in de mate waarin het huidige (lokale) beleid een bijdrage daaraan levert. De resultaten geven de gemeente daarnaast de mogelijkheid om te anticiperen.

De centrale onderzoeksvraag valt uiteen in de volgende deelvragen:

- Hoe hoog is de maximale bijdrage van de gemeente en van het Rijk voor minimahuishoudens?
- Hoeveel geld houden minimahuishoudens per maand over (of komen zij tekort) voor het doen van vrije bestedingen?
- Wat is het financiële effect van inkomensverhoging door vanuit de bijstand aan het werk te gaan: is er sprake van een armoedeval?

Opzet van het onderzoek

We berekenen voor zes verschillende huishoudtypen met vijf verschillende inkomensniveaus ten opzichte van het Wettelijk sociaal minimum de effecten van het wegvallen van gemeentelijke regelingen en dalen van landelijke toeslagen bij een stijgend inkomen, oftewel de inkomenseffecten.

Daarvoor is per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype de inkomsten bepaald. De gemeentelijke regelingen worden hiervoor omgezet in een maandbedrag. Voor de vaste uitgaven gaan wij uit van cijfers en normen van het Nibud¹. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting).

Beleidswijzigingen ten opzichte van 2021

De sterk stijgende energieprijzen hebben het Rijk doen besluiten om een eenmalige energietoeslag uit te keren. In de gemeente Albrandswaard is deze toeslag aan te vragen door inwoners met een inkomen tot en met 120 procent Wsm. Het gaat om een bedrag van € 800 per huishouden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de onderzoeksmethodiek nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de inkomenseffecten van zowel de landelijke als de lokale inkomensondersteunende regelingen beschreven. In hoofdstuk 3 benoemen we de belangrijkste bevindingen. In bijlage 1 staat een overzicht met de minimaregelingen in de gemeente Albrandswaard en de daar bijbehorende voorwaarden en bedragen. In bijlage 2 staat per huishoudtype de opbouw van het totale inkomen bij een inkomensniveau tussen de 100 en 140 procent Wsm. In de laatste bijlage, bijlage 3, staat het financieel maandoverzicht per huishoudtype weergegeven.

¹ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

1. Onderzoeksmethodiek

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden voor de Inkomens Effectrapportage.

1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2022 voor de volgende 6 huishoudtypen:

Niet AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- paar zonder kinderen;
- alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar)
- paar (twee volwassenen) met twee kinderen (8 en 13 jaar).

AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- paar (twee volwassenen).

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120, 130 en 140 procent Wsm. Daarnaast berekenen we de inkomenseffecten voor huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen van 100 procent Wsm hebben (langdurige minima).

1.2. Inkomsten landelijk regelingen

Het inkomen van is opgebouwd uit het netto-inkomen en diverse toeslagen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
 - huurtoeslag;
 - zorgtoeslag
 - kinderbijslag;
 - kindgebonden budget;
 - combinatiekorting;
- gemeentelijke minimaregelingen.

1.3. Gemeentelijke minimaregelingen

In de onderstaande tabel volgt een overzicht van de gemeentelijke minimaregelingen in 2022.

Tabel 1.3.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Gemeentenaam

Regeling	Inkomensgrens
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Tot 100% Wsm
Collectieve zorgverzekering	Tot 130% Wsm
Individuele inkomensvoet	Minimaal 3 jaar tot 120% Wsm
Meedoen: volwassenen	Tot 120% Wsm
Meedoen: Kindpakket	Tot 120% Wsm
Meedoen: Schoolkosten	Tot 120% Wsm
Gratis openbaar vervoer voor AOW-gerechtigden	Tot 120% Wsm
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	Tot 120% Wsm
Tegemoetkoming Energiekosten	Tot 120% Wsm
Niet meegenomen in de berekening	
Bijzondere bijstand	Tot 120% Wsm
Individuele Studietoelage	Alleen WSF

Bijzondere bijstand is, met uitzondering van de (gedeeltelijke) vergoeding van het eigen risico, niet meegenomen in de berekeningen, omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voorkomt. Het is dus geen structureel maandelijks inkomen. Daarnaast wordt ook de studietoelage buiten beschouwing gelaten. Deze regeling kent een specifieke doelgroep; namelijk studenten met een lichamelijke of psychische beperking, waarbij het niet mogelijk is dat zij naast hun studie werken. In deze inkomens effectrapportage is geen huishouden opgenomen waarbij deze regeling van toepassing is.

1.4. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Voorbeelden zijn huur, energiekosten² en verzekeringen;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Er moet in principe een bedrag voor gereserveerd worden. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke;
- werkgerelateerde uitgaven. Dit zijn uitgaven die gemaakt worden als een persoon werkt. Voorbeelden zijn de kosten van woon-werkverkeer en werkkleding.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op landelijke berekeningen van het Nibud. De normbedragen staan per huishoudtype in het financieel maandoverzicht in bijlage 3.

We benadrukken dat het bij alle posten gaat om de basale uitgaven en dat de normbedragen gemiddelden betreffen. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks minder uitgeeft dan de normbedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden minder geld per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven.

² De kosten voor water zijn gebaseerd op de tarieven van Evides. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud (water). Voor verbruik en tarief van gas en elektriciteit verwijzen wij u naar paragraaf 1.7 op de volgende pagina.

1.5. Vrije bestedingen

Het budget dat overblijft is vrij besteedbaar en kan worden uitgegeven aan sociale en recreatieve activiteiten. Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor een bezoekje aan het zwembad, op bezoek gaan bij vrienden/familie of familie en vrienden ontvangen. Maar ook op vakantie gaan valt hieronder. Voor deze vrije bestedingen hanteert het Nibud per huishoudtype eveneens een normbedrag, dat is terug te vinden in de begrotingen in bijlage 3.

1.6. Aannames

Voor de inkomsten en uitgaven doen we de volgende aannames:

- de huishoudens maken van alle regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag;
- het vermogen van de huishoudens ligt binnen de grenzen van de Participatiewet. Daarom gaan we er ook vanuit dat iedereen in een huurwoning woont en niet in een koopwoning omdat een koopwoning tot een te hoog vermogen zou kunnen leiden om gebruik te mogen maken van de voorzieningen vanuit de Participatiewet. We gaan uit van € 588 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 630 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente Albrandswaard³;
- alleenstaande ouders met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Alleenstaande ouders met een inkomen boven de bijstandsnorm hebben voor hun jongste kind te minste 40 uur buitenschoolse opvang per maand nodig tegen een tarief van € 8,62 (gemiddelde uurprijs in 2022);
- bij een paar met twee kinderen en een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. Daarom gaan we er vanuit dat deze huishoudens geen kinderopvang nodig hebben omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Dit is eveneens waarom een paar met kinderen geen combinatiekorting krijgt bij werkaanvaarding;
- de gemeente Albrandswaard biedt twee collectieve zorgverzekeringen aan: CZ en DSW. De meeste mensen sluiten een collectieve zorgverzekering af via CZ met een aanvullende verzekering. Deze premie (Zorg-op-maatpolis met aanvullende verzekering 'Gemeenten Extra') wordt daarom doorgerekend in deze rapportage⁴;
- de gemeente Albrandswaard biedt een tegemoetkoming voor het eigen risico aan van maximaal € 200 per jaar. De aannames zijn dat minima (minstens) € 200 aan zorgkosten maken die uit hun eigen risico betaald moeten worden – deze krijgen ze dan vergoed van de gemeente. Zorgkosten zijn sterk afhankelijk van de individuele situatie en behoefte; we gaan uit van dit bedrag om de effecten van de regeling door te kunnen rekenen.
- huishoudens die (op basis van hun inkomen) geen gebruik kunnen maken van de collectieve zorgverzekering van de gemeente, maken een eigen keuze uit verschillende zorgverzekeraars. Op basis van de meest gekozen pakketten⁵ bij zes grote zorgverzekeraars is daarvoor een gemiddelde prijs berekend van € 153 per polis;
- vanaf januari 2022 is de afvalstoffenheffing gewijzigd; inwoners betalen nu een vast deel (afhankelijk van de omvang van het huishouden) en een variabel deel (afhankelijk van de hoeveelheid afval die zij aanbieden. Kosten voor het variabele deel (maximaal €

³ Ten opzichte van 2021 is de gemiddelde huurprijs van sociale huurwoningen met 0,3 procent gestegen. Bron: CBS.

⁴ Daarbij wordt geen extra aanvullend pakket gekozen voor AOW'ers hoewel zij mogelijk extra zorgkosten hebben. AOW-gerechtigden blijken namelijk ook vooral voor de Zorg-op-maatpolis met Gemeenten Extra als aanvullende verzekering te kiezen.

⁵ Een basisverzekering met een aanvullende verzekering waarbij 9 fysiotherapie behandelingen worden verzekerd en een tandartsverzekering. Het eigen risico wordt hierbij niet vergoed.

- 78 per huishouden per jaar⁶) worden meegenomen in de berekeningen. Huishoudens die minder afval produceren, krijgen bij hun aanslag een deel van het bedrag terug⁷;
- huishoudens in de bijstand werken niet, en hebben daarom geen werkgerelateerde kosten. Bij een inkomen vanaf 110 procent Wsm werkt één persoon in het huishouden, en is er wel sprake van deze kosten.
 - het Nibud hanteert voor een alleenstaande AOW-gerechtigde een normbedrag van € 15 (100 procent Wsm) en € 58 (hoger dan 100 procent Wsm) voor vervoer. Deze kosten worden met de regeling voor gratis vervoer voor AOW-gerechtigden kwijtgescholden. Voor een paar wat AOW-gerechtigd is hanteert het Nibud € 31 (voor 100 procent Wsm) en € 73 (hoger dan 100 procent Wsm).

1.7. Tegemoetkoming in de energiekosten

Wegens sterk stijgende energiekosten heeft het Rijk in 2022 een eenmalige energietoeslag geïntroduceerd. Hiervoor is een bedrag van € 800 per huishoudens gereserveerd waarbij de gemeente de precieze beleidskaders zelf mag vaststellen. De gemeente Albrandswaard heeft besloten de energietoeslag toe te kennen aan inwoners die in 2022:

- 1) een uitkering vanuit de Participatiewet, IOWA, IOAZ of Bbz2004 krijgen;
- 2) een toekenning voor Meedoen of bijzondere bijstand ontvangen;
- 3) een AIO-uitkering krijgen via de Sociale Verzekeringsbank.

De regelingen Meedoen en Bijzondere bijstand worden verstrekt op 120 procent Wsm; daarom wordt de energietoeslag in dit rapport doorgerekend voor alle huishoudtypen tot 120 procent Wsm. Het is belangrijk om hierbij te realiseren dat deze toeslag van eenmalige aard is. In de figuren (zie Hoofdstuk 2) is te zien dat de invloed van de energietoeslag relatief groot is (€ 67 per maand), maar alsnog niet opweegt tegen de toename van de kosten. Op het moment dat de energietoeslag wegvalt, kan dat beduidende resultaten hebben voor de inkomenssituatie van de huishoudens.

De meegenomen kosten van gas en elektriciteit zijn gebaseerd op tarieven van Budget Energie (variabel contract, prijspeil van 4 maart 2022). Heffingskortingen zijn in de maandprijs verrekend. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud (elektriciteit) en Essent (gas). Gezien het hoge prijspeil van dit moment is het van invloed hoe de huidige situatie van de huishoudens eruitziet; huishoudens met een lopend vast contract, zijn hierbij in het voordeel. Huishoudens die recent een vast energiecontract hebben afgesloten bij een andere, duurdere, aanbieder of in een slecht geïsoleerd huis wonen zijn juist in het nadeel. Dit maakt dat de situatie per huishouden sterk kan verschillen en bovendien snel kan veranderen (bij een wijziging van de energieprijzen).

⁶ In eerste instantie wordt, in deze rapportage, het maximale variabele bedrag als kostenpost doorgerekend omdat dat ook de werkwijze van de gemeente is. Mochten huishoudens een deel van het bedrag terugkrijgen, ontvangen zij dat pas bij de aanslag voor de afvalstoffenheffing voor 2023.

⁷ Van deze teruggave is geen gemiddelde in te schatten en wordt daarom niet meegerekend in deze rapportage. Mochten huishoudens een teruggave krijgen, kan dit gezien worden als een kleine meevaller voor het huishouden.

2. De inkomenseffecten

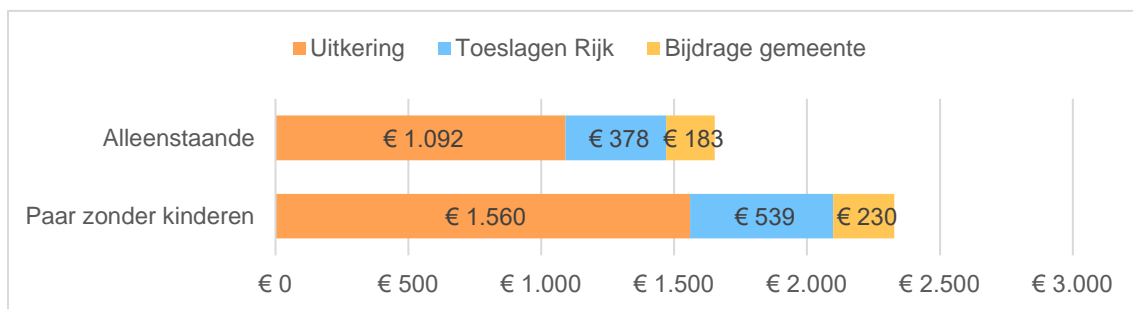
In dit hoofdstuk staan de inkomenseffecten.

2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid

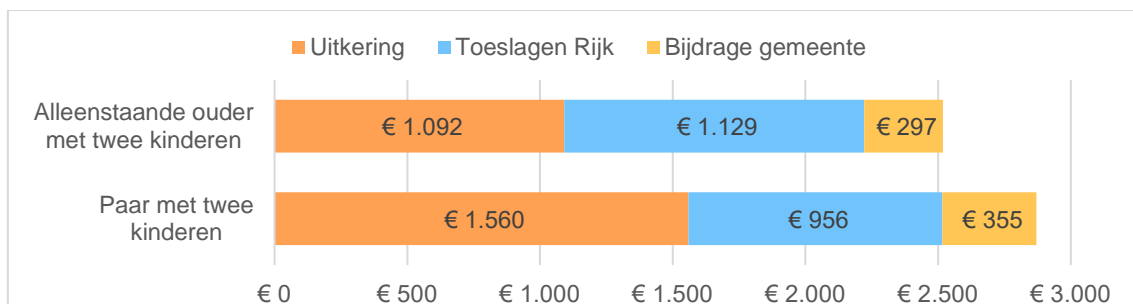
Minima met een inkomen op bijstandsniveau maken aanspraak op landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen. Het totale bedrag uit de landelijke toeslagen (zoals huurtoeslag en zorgtoeslag) is veel groter dan het totale bedrag uit de gemeentelijke regelingen. In onderstaande figuren wordt de opbouw van het maandelijks totaal inkomen bij een inkomen van 100 procent Wsm per huishoudtype weergegeven. Daarin is ook duidelijk te zien dat gezinnen met kinderen een flink hoger bedrag aan landelijke toeslagen kunnen ontvangen dan huishoudens zonder kinderen. Het grote verschil in de hoogte van de landelijke toeslagen wordt voornamelijk bepaald door de specifieke regelingen die beschikbaar zijn voor huishoudens met kinderen, zoals kindgebonden budget. De grote verschillen in de toeslagen van het Rijk tussen alleenstaanden en paren, wordt bepaald door de hoogte van de huurtoeslag en zorgtoeslag. Zie bijlage 3 voor de precieze aantallen van de toeslagen. Het verschil in gemeentelijke toeslagen is minder groot.

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks € 1.092 als uitkering (inclusief vakantietoeslag). Als hij gebruikmaakt van alle landelijke toeslagen, ontvangt hij daar maandelijks € 378 voor. Daarnaast kan hij maximaal € 183 aan gemeentelijke regelingen ontvangen als hij gebruikmaakt van de kwijtschelding, de collectieve zorgverzekering, Meedoenregeling voor volwassenen, tegemoetkoming eigen risico zorgkosten en tegemoetkoming energiekosten.

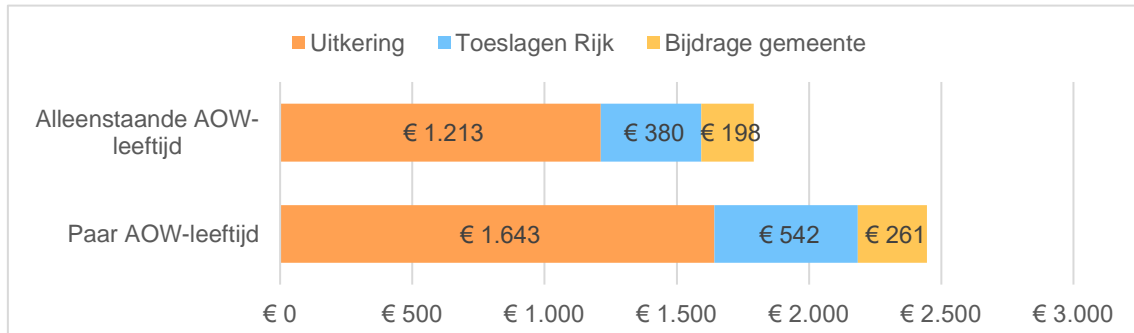
Figuur 2.1.1. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

Figuur 2.1.2. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 2.1.3. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd

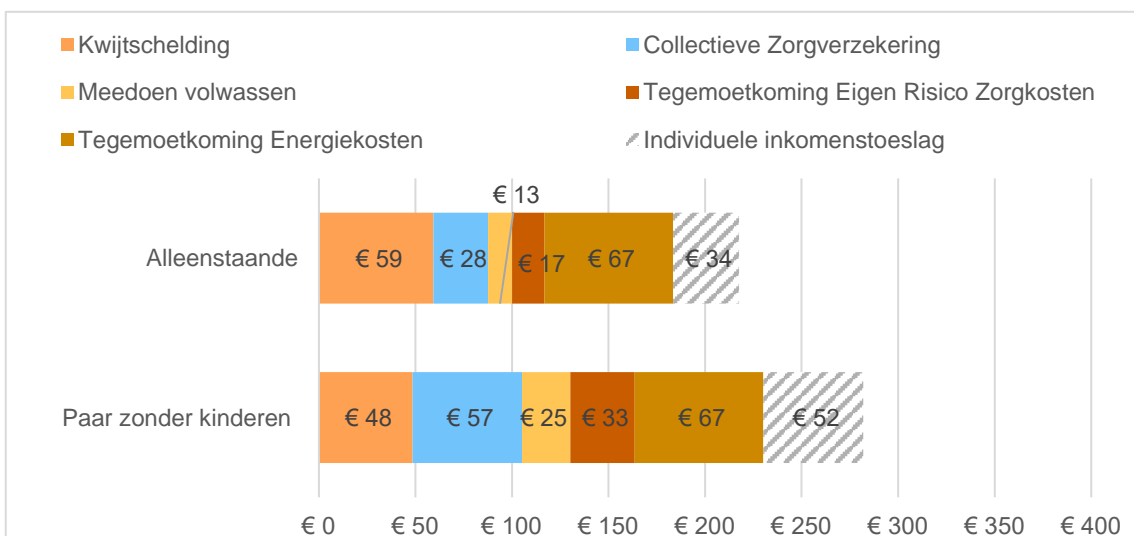
2.2. Opbouw maandelijks gemeentelijke bijdrage per huishoudtype

Uit de vorige paragraaf blijkt dat de (maximale) maandelijks gemeentelijke bijdrage verschilt per huishoudtype. Hieronder geven we per huishoudtype de opbouw van het totale bedrag aan gemeentelijke regelingen weer – eerst voor minima met een inkomen van 100 procent Wsm, daarna voor minima met een inkomen van 120 procent Wsm. Daarin geven we ook het bedrag van de individuele inkomensvoetstuk weer. In de rest van het rapport wordt deze regeling buiten beschouwing gelaten omdat alleen minima die drie jaar of langer een minimuminkomen hebben recht op deze regeling hebben.

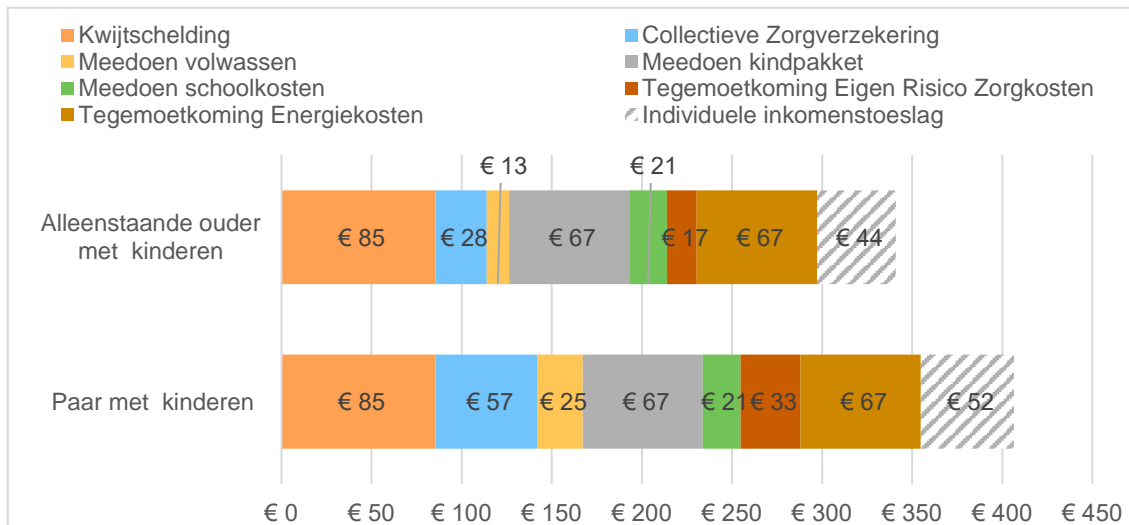
2.2.1. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 100 procent Wsm

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks (maximaal) € 59 voor de kwijtschelding, € 28 voor de collectieve zorgverzekering, € 13 voor de Meedoenregeling voor volwassenen, € 17 voor tegemoetkoming eigen risico zorgkosten en € 67 voor tegemoetkoming energiekosten vanuit de gemeente. In totaal ontvangt hij dan € 184 per maand vanuit de gemeentelijke regelingen. Als hij al drie jaar of langer een inkomen op bijstandsniveau heeft, krijgt hij daar bovenop nog € 34 voor de Individuele inkomensvoetstuk. In totaal ontvangt hij dan maandelijks € 218 vanuit de gemeente.

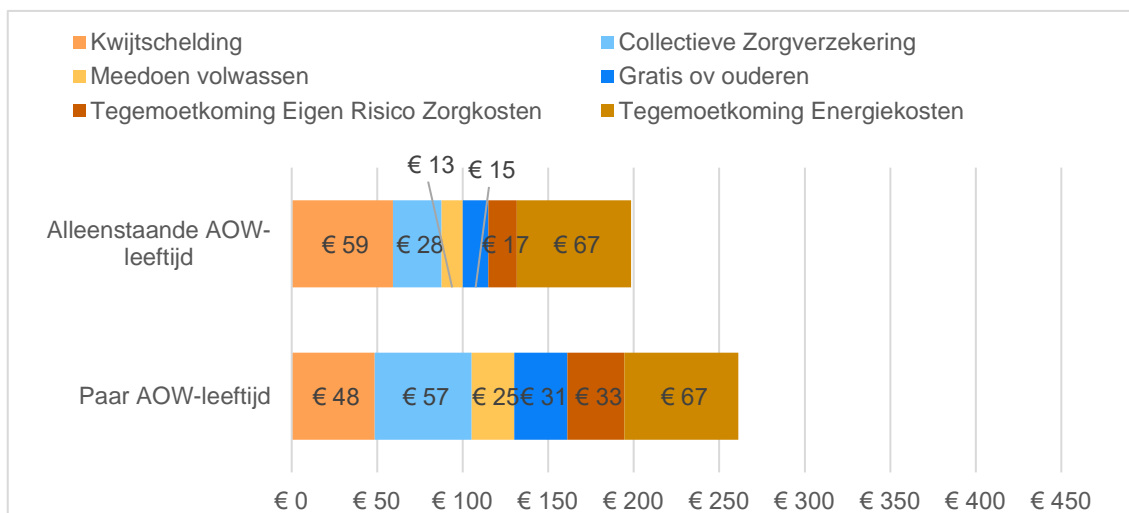
Figuur 2.2.1. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

Figuur 2.2.2. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 2.2.3. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd

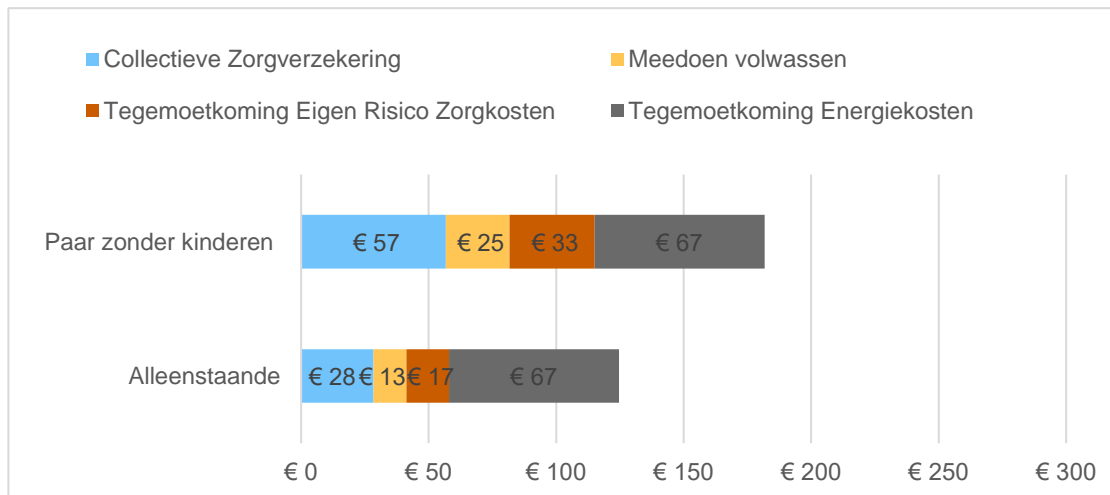

2.2.2. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 120 procent Wsm

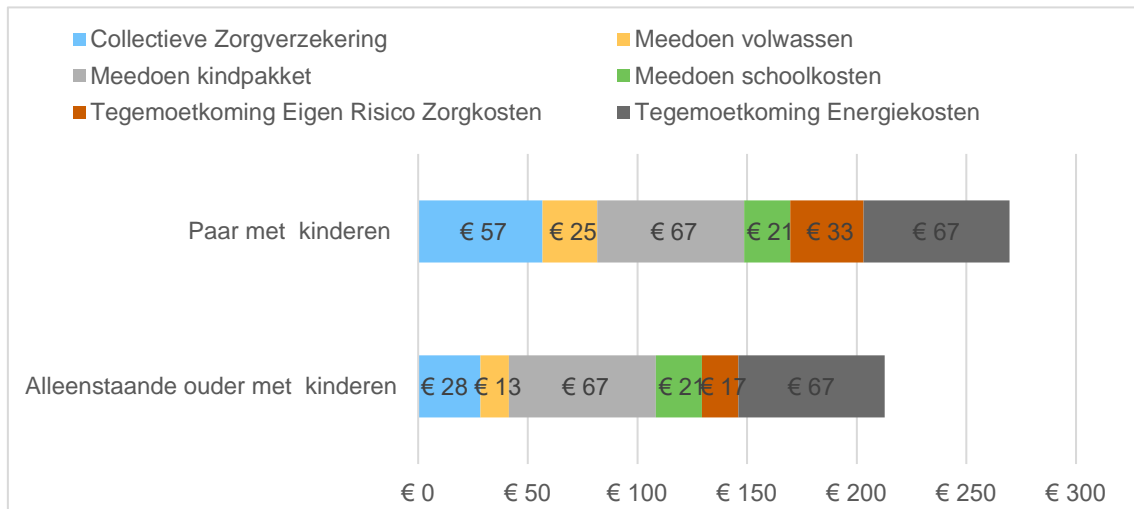
Bij een inkomen hoger dan 100 procent Wsm vervalt het recht op de kwijtschelding. Bij een inkomen hoger dan 120 procent Wsm vervalt het recht op alle andere gemeentelijke regelingen met uitzondering van de collectieve zorgverzekering. In onderstaande grafieken wordt de opbouw van de (maximale) gemeentelijke bijdrage bij een inkomen van 120 procent Wsm per huishouden beschreven.

Als voorbeeld: een paar met kinderen met een inkomen van 120 procent Wsm ontvangt maandelijks (maximaal) € 270 uit de gemeentelijke regelingen. Dit bedrag bestaat uit € 57 voor de collectieve zorgverzekering, € 25 voor de Meedoenregeling voor volwassenen, € 67 voor de Meedoenregeling Kindpakket, € 21 voor de Meedoenregeling Schoolkosten, €33 Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten en €67 voor Tegemoetkoming Energiekosten. Dit is in totaal € 85 minder dan wanneer een paar met kinderen een inkomen op bijstandsniveau heeft (zie figuur 2.2.2). Dit verschil komt doordat het recht op kwijtschelding vervalt bij een inkomen hoger dan 100% Wsm.

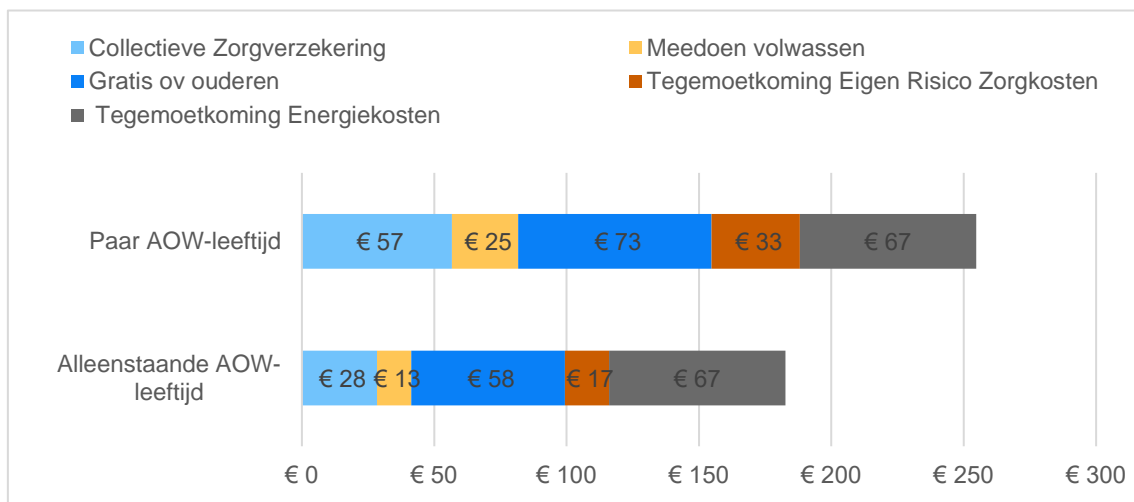
Figuur 2.2.4. Maandelijks bedrag per regeling op 120% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

Figuur 2.2.5. Maandelijks bedrag per regeling op 120% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 2.2.6. Maandelijks bedrag per regeling op 120% Wsm, minima AOW-gerechtigd

2.3. Het maandelijks vrij te besteden budget verschilt per huishoudtype

Alle minimahuishoudens houden door de gemeentelijke regelingen (meer) geld over voor het doen van vrije bestedingen (bedoeld voor sociale participatie). Dit is het geld dat maandelijks overblijft na aftrek van alle vaste lasten, huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven. Per huishoudtype en inkomen verschilt het bedrag dat overblijft voor vrije bestedingen aanzienlijk. Het budget dat huishoudens nodig hebben voor, of zullen uitgeven aan vrije bestedingen verschilt ook per huishoudtype. Een paar met kinderen zal daar meer aan (willen) uitgeven dan een alleenstaande. In bijlage 3 staat per huishoudtype het normbudget voor vrije bestedingen. Uiteraard zal iemand die nauwelijks geld meer over heeft, dat niet per se daaraan besteden. Dit normbedrag is afkomstig van het Nibud.

In onderstaande figuren staat per huishoudtype het budget dat zij overhouden voor vrije besteding weergegeven. Dit is opgesplitst in wat zij zonder de gemeentelijke regelingen zouden overhouden en wat de gemeentelijke regelingen toevoegen aan het vrij besteedbaar budget.

In de onderstaande figuren en bijlage 3 is zichtbaar dat bijna alle huishoudtypen, met uitzondering van een alleenstaande ouder, tot een inkomen van 110 procent Wsm weinig tot geen vrij besteedbaar inkomen hebben zonder hulp van de gemeentelijke regelingen. In sommige gevallen komen huishoudens al geld tekort voordat ze vrije bestedingen kunnen gaan doen. Deze huishoudens zijn voor hun vrije bestedingen volledig afhankelijk van de gemeente. In 2021 hadden alle huishoudens zonder gebruik te maken van de gemeentelijke regelingen, budget voor het doen van vrije bestedingen. Deze afhankelijkheid in 2022 wordt veroorzaakt door het vervallen van het recht op de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen als het inkomen hoger is dan 100 procent Wsm. Daarnaast zijn de kosten voor levensonderhoud en de energiekosten (aanzienlijk) gestegen ten opzichte van 2021. Hierdoor hebben een aantal huishoudtypes zonder de gemeentelijke regelingen geen budget over om vrij te besteden. Het effect van de gemeentelijke regelingen is daarom belangrijker en groter dan in 2021.

Vanaf 120 procent Wsm is er vrijwel voor alle huishoudens ruimte voor vrije bestedingen, zonder dat hulp van de gemeente noodzakelijk is. De gemeentelijke regelingen geven de huishoudens meer mogelijkheden voor vrije bestedingen. Deze groep werkt tegen een loon van 120 procent Wsm en heeft recht op alle gemeentelijke regelingen met uitzondering met het recht op kwijtschelding. Echter is het aannemelijk dat het budget voor vrije bestedingen niet altijd wordt besteed aan doeleinden waarvoor het initieel is bedoeld, maar om bijvoorbeeld om de vaste lasten te kunnen betalen. Huishoudens met inkomensgrens van 130 procent Wsm hebben minder vrije bestedingen tot hun beschikking, dat komt voornamelijk door het wegvallen van de gemeentelijke bijdragen met uitzondering van de korting op de collectieve zorgverzekering. Het wegvallen van de sommige regelingen heeft een groot effect. De vaste lasten blijven hoog, maar er blijft minder geld over per maand.

Duiding vrij besteedbaar budget

Het vrij besteedbaar budget is bedoeld voor sociale participatie (een krant, abonnement, dagje uit, op bezoek gaan enzovoort). Dat huishoudens in de plus staan betekent niet meteen dat huishoudens ook voldoende kunnen participeren. Een alleenstaande heeft volgens het Nibud € 100 nodig voor minimale sociale participatie. In figuur 2.3.1 is te zien dat daar in de begroting voldoende ruimte voor is op bijstandsniveau ($€ -32 + € 163 = € 131$) als hij gebruikmaakt van alle gemeentelijke regelingen. Bij paren met oudere kinderen is dit plaatje volledig anders: zij hebben € 281 nodig voor minimale sociale participatie, maar hebben 'slechts' ($€ -136 + € 357 =$) € 221 beschikbaar op bijstandsniveau. In dat geval is er budget voor vrije besteding, maar dat is niet voldoende om minimaal sociaal te participeren als gezin. Zie bijlage 3 voor een overzicht.

Minima zonder kinderen

Bij de huishoudens zonder kinderen met een inkomen op bijstandsniveau of 110 procent Wsm zijn de gemeentelijke bijdragen noodzakelijk om budget te hebben voor vrije bestedingen. Dit is veranderd ten opzichte van 2021; toen had een alleenstaande op bijstandsniveau zowel zonder (€ 61) als met gemeentelijke bijdragen (€ 168) vrij besteedbaar budget.

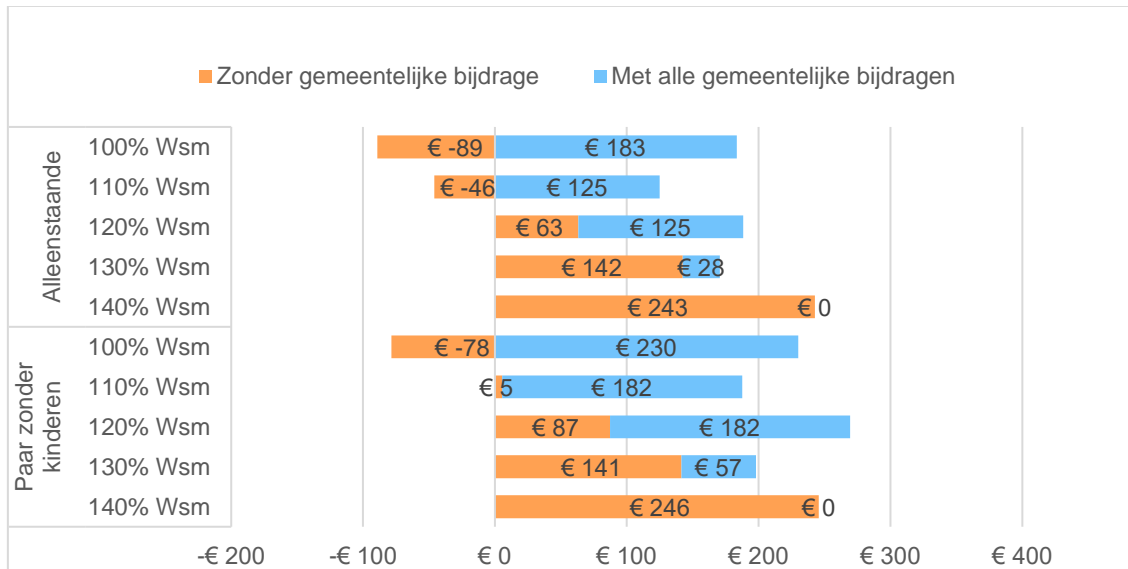
Zowel alleenstaanden als paren zonder kinderen hebben te maken met een teruggang in vrij besteedbaar inkomen als zij vanuit de bijstandssituatie gaan werken tegen een inkomen van 110 procent Wsm. Deze teruggang treedt bij alleenstaanden op tussen 100 en 110 procent Wsm en wordt veroorzaakt doordat het recht op kwijtschelding vervalt. Tevens krijgen huishoudens te maken met werkgerelateerde uitgaven vanaf een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm. Bij 120 procent Wsm is geld beschikbaar voor vrije bestedingen zonder dat de huishoudens volledig afhankelijk zijn van de gemeentelijke regelingen.

Paren zonder kinderen hebben zoal hierboven genoemd ook te maken met een teruggang in hun vrij besteedbaar budget tussen een inkomensniveau van 100 en 110 procent Wsm. Dit heeft ook bij hen te maken met het wegvallen van het recht op kwijtschelding gemeentelijke

belastingen en daarnaast hebben zij te maken met een daling van de landelijke toeslagen. Deze afname wordt niet gecompenseerd door de inkomensstijging. Tussen 120 en 130 procent Wsm is opnieuw een kleine teruggang zichtbaar, omdat dan de meeste gemeentelijke regelingen vervallen. Vanaf 140 procent Wsm wordt dit gecompenseerd door de stijging van het inkomen.

Van de huishoudens zonder kinderen hebben paren zonder kinderen een groter budget voor vrije bestedingen dan alleenstaanden. Echter is het budget bij een inkomen gelijk aan 140 procent nagenoeg gelijk.

Figuur 2.3.1. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudens zonder kinderen, niet-AOW

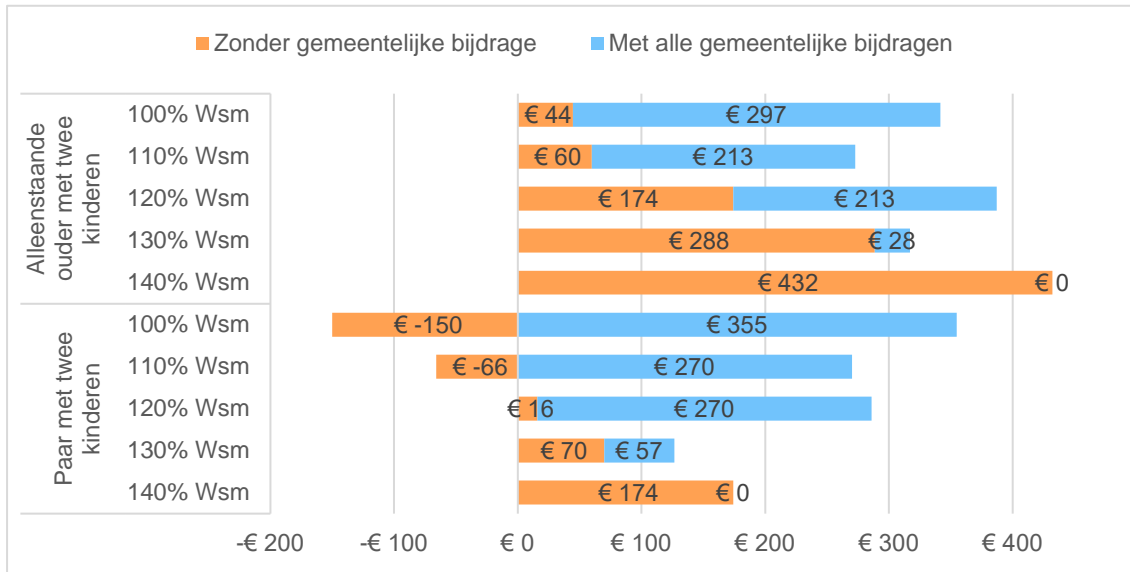
Minima met kinderen

Bij beide minimahuishoudens met kinderen treedt een vergelijkbaar patroon op: tussen 100 en 110 procent Wsm en tussen 120 en 130 procent Wsm ervaren huishoudens een teruggang in hun vrij besteedbaar budget. Ook hier is dat deels te verklaren door de stijging van de energiekosten en het deels wegvallen van gemeentelijke regelingen.

Een alleenstaande ouder heeft zonder gebruik te maken van de gemeentelijke regelingen een (klein) vrij besteedbaar budget. Dit is een budget van € 44, in 2021 was dit een budget van € 190. Paren met kinderen hebben zonder de gemeentelijke bijdragen tot 110 procent Wsm geen vrij besteedbaar budget. Zij komen zelfs geld tekort en kunnen dus geen vrije bestedingen doen. Bij een inkomen gelijk aan 120 procent is het vrij besteedbaar budget zonder de gemeentelijke bijdragen minimaal (€ 16). Paren met kinderen hebben vergeleken met vorig jaar minder vrij besteedbaar budget. Op 130 en 140 procent Wsm is dit verschil het grootst. Dit heeft te maken met het wegvallen van de gemeentelijke bijdragen en afname van de toeslagen van het Rijk. In 2021 had een paar met kinderen in totaal € 322 te besteden bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm, dit jaar € 127.

Beide minimahuishoudens met kinderen zijn volledig afhankelijk van de gemeentelijke bijdragen om te beschikken over een vrij besteedbaar budget. Wanneer zij geen gebruikmaken van de gemeentelijke bijdragen kampen zij met een tekort aan vrij besteedbaar budget. Het is zeer aannemelijk dat deze huishoudens de tekorten in hun budget oplossen met de gemeentelijk bijdragen. Mogelijk worden de bijdragen van de gemeenten dus niet voor sociale participatiedoelinden worden gebruikt

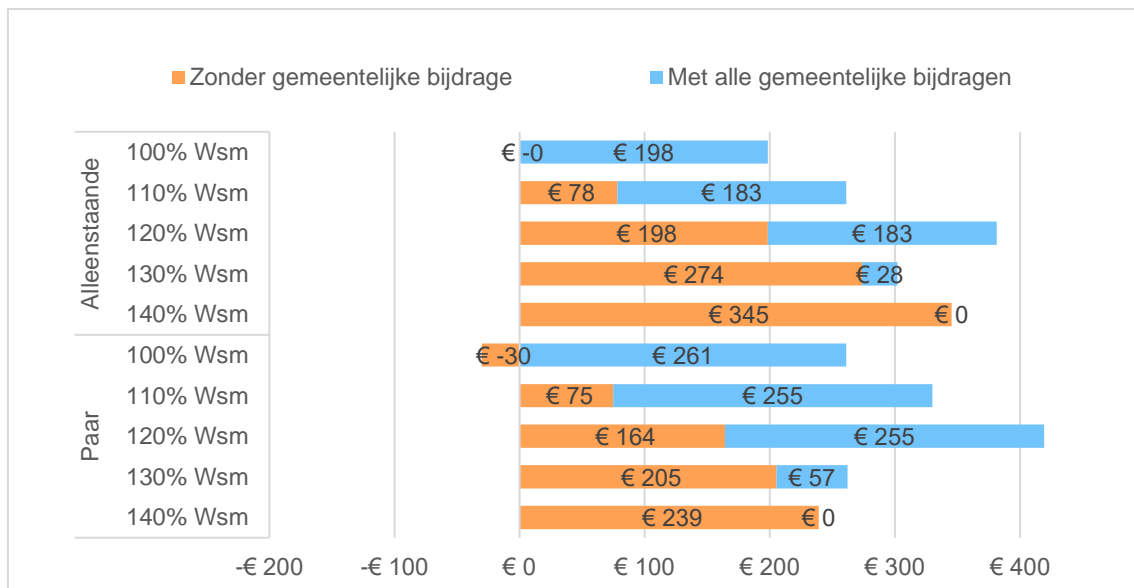
Figuur 2.3.2. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudens met kinderen, niet-AOW

AOW'ers

Ook de AOW-gerechtigden zijn op 100 procent Wsm afhankelijk van de gemeentelijke bijdragen. In 2021 hadden zowel alleenstaanden als paren met de AOW gerechtigde leeftijd zonder de gemeentelijke bijdragen een vrij besteedbaar budget. Daarnaast werd in 2021, zoals bij veel andere huishoudtypen, het vrij besteedbaar budget steeds groter naarmate het inkomen toenam. Dit is voor het dit jaar (2022) niet het geval. Door het wegvallen van het recht op de meeste gemeentelijke bijdragen is er een teruggang in het vrij besteedbaar budget bij een inkomen tussen 120 en 130 procent Wsm. Bij een paar met AOW-gerechtigde leeftijd is er ook nog een teruggang tussen 130 en 140 procent Wsm.

Figuur 2.3.3. Maandelijks vrij besteedbaar budget per huishoudtype, AOW-gerechtigd

2.4. Meer werken vanuit de bijstand loont niet altijd voor ieder huishoudtype

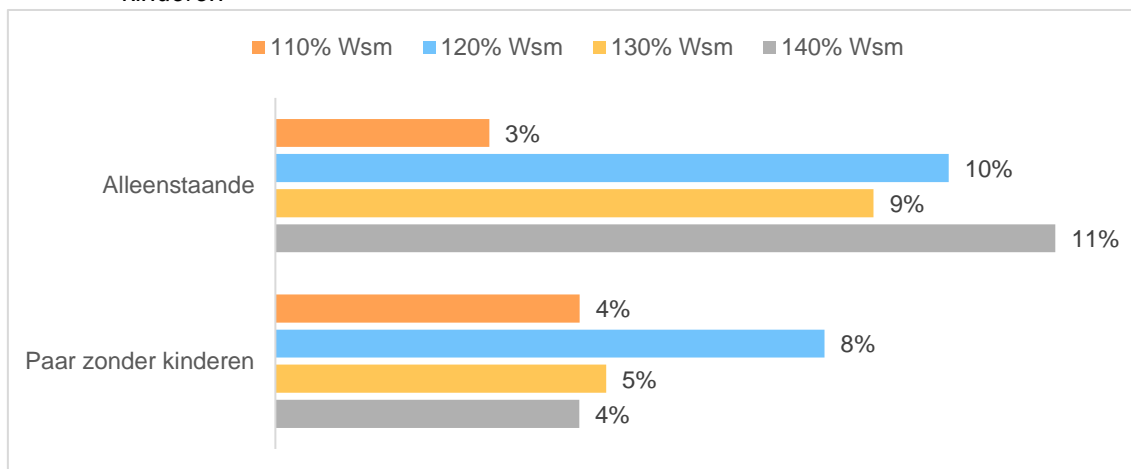
Een hoger inkomen leidt voor veel huishoudtypen in de gemeente Albrandswaard tot een hoger totaal inkomen dan in de bijstand. Echter, voor de meeste huishoudens nemen de bijdragen van het Rijk en de gemeente af wanneer het inkomen stijgt. Dit zorgt ervoor dat het totaal inkomen van een huishouden niet altijd evenveel stijgt als de stijging van het loon. Hieronder geven we de inkomensvoortgang bij werkaanvaarding vanuit de bijstand tot een inkomen van maximaal 140 procent Wsm weer per huishoudtype. Daarna leggen we de inkomensvoortgang per inkomensniveau uit aan de hand van twee casussen. In bijlage 2 worden al deze inkomens per huishoudtype uitgesplitst naar inkomenssoort waarmee visueel wordt weergegeven waarom het totaal inkomen stijgt of daalt.

Huishoudens zonder kinderen profiteren het meeste van een inkomen van 120 procent Wsm

Alleenstaanden gaan er bij iedere inkomensstijging telkens meer op vooruit ten opzichte van de bijstand. Echter is het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm lager dan bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm.

Bij paren is het totaal inkomen op ieder inkomensniveau hoger dan in de bijstandssituatie, maar de procentuele groei verschilt per inkomensniveau. Paren profiteren het meest van een inkomensgrens 120 procent, de procentuele inkomensstijging is 8 procent. Bij de andere inkomens is de inkomensstijging 4 of 5 procent ten opzichte van de bijstandssituatie. Daarnaast is de inkomensstijging ten opzichte van de bijstandssituatie bij een inkomen van 140 procent Wsm lager dan bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm.

Figuur 2.4.1. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen

Tabel 2.4.1 Inkomensvoortgang bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen

Huishoudtype	Netto-inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil t.o.v. 100% Wsm (€)	Vershil t.o.v. 100% Wsm (%)
Alleenstaande						
100% Wsm	1.092	378	183	1.653		
110% Wsm	1.201	378	125	1.704	+51	+3%
120% Wsm	1.310	378	125	1.813	+160	+10%
130% Wsm	1.419	348	28	1.795	+142	+9%
140% Wsm	1.528	310	0	1.838	+185	+11%
Paar zonder kinderen						
100% Wsm	1.560	539	230	2.329		
110% Wsm	1.716	533	182	2.431	+102	+4%
120% Wsm	1.871	459	182	2.513	+184	+8%
130% Wsm	2.027	357	55	2.439	+111	+5%
140% Wsm	2.183	247	0	2.430	+102	+4%

Alleenstaande ouders gaan er op achteruit bij een inkomen van 130 procent Wsm

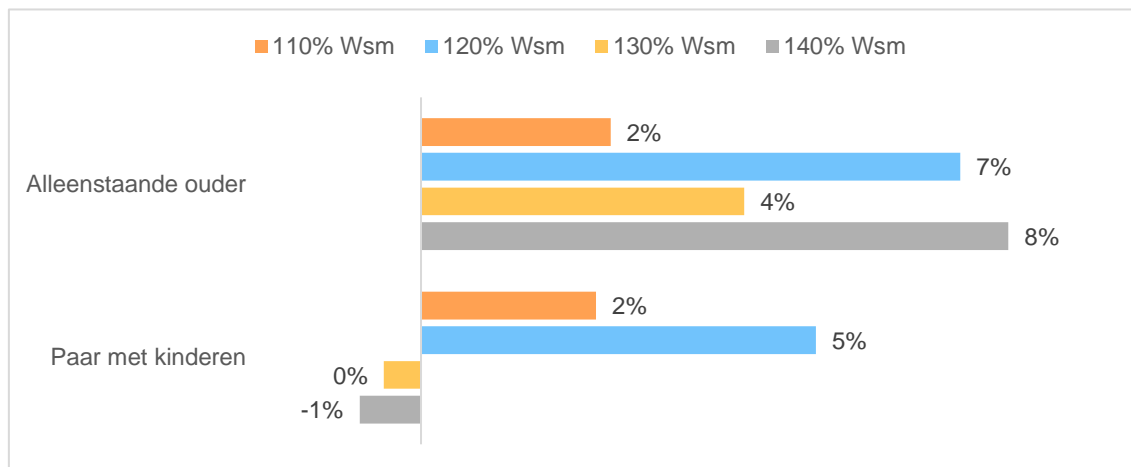
Alleenstaande ouders hebben bij ieder hoger loon ook telkens een hoger totaal inkomen dan in de bijstand. Voor alleenstaande ouders neemt de bijdrage vanuit het Rijk niet af bij een hoger loon, maar neemt zelfs toe vanwege de combinatiekorting. Alleenstaande ouders merken het effect van het grotendeels wegvallen van de gemeentelijke regelingen tussen 120 en 130 procent Wsm. Op dat moment vallen zowel de Meedoen-regelingen, als de kindregelingen, als de energietoeslag en de tegemoetkoming voor het eigen risico weg. Dat resulteert in een terugval van de procentuele groei het totale inkomen (zie ook figuur 2.4.2). Vanaf 130 procent is een toename van het totale inkomen zichtbaar; vanaf dan compenseert de inkomensstijging het wegvallen van gemeentelijke regelingen en landelijke toeslagen.

Het totaal inkomen bij 120 procent Wsm is ongeveer gelijk aan het inkomen bij 140 procent Wsm. Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van het recht op gemeentelijke bijdragen.

Paren met kinderen krijgen te maken met een terugval in totaal inkomen

Bij paren met kinderen dalen de toeslagen van het Rijk als het huishoudinkomen stijgt. In combinatie met het vervallen van het recht op gemeentelijke regelingen is het totaal inkomen bij een loon van 130 en 140 procent Wsm **lager** dan bij een loon van 100 procent Wsm. De toename in loon kan de afname aan toeslagen en regelingen niet volledig compenseren. Er is sprake voor deze inkomens van een terugval. Bij deze inkomens loont werken niet. Wel is het totaal inkomen bij een loon van 110 en 120 procent Wsm altijd nog hoger dan bij een loon van 100 procent Wsm.

Figuur 2.4.2. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens met kinderen⁸

Tabel 2.4.2 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, huishoudens met kinderen

Huishoudtype	Netto-inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil t.o.v. 100% Wsm (€)	Vershil t.o.v. 100% Wsm (%)
Alleenstaande ouder met twee kinderen						
100% Wsm	1.092	1129	297	2.518		
110% Wsm	1.201	1166	213	2.580	+62	+2%
120% Wsm	1.310	1172	213	2.695	+176	+7%
130% Wsm	1.419	1177	28	2.624	+106	+4%
140% Wsm	1.528	1182	0	2.710	+192	+8%
Paar met twee kinderen						
100% Wsm	1.560	956	355	2.871		
110% Wsm	1.716	950	270	2.936	+65	+2%
120% Wsm	1.871	876	270	3.018	+147	+5%
130% Wsm	2.027	774	55	2.857	-14	0%
140% Wsm	2.183	664	0	2.848	-23	-1%

⁸ In de figuren wordt gebruikt gemaakt van de afgeronde cijfers. Zie de tabellen voor de precieze cijfers.

Voorbeeldcasussen inkomensvoortgang bij werkaanvaarding

Voorbeeldcasus tabel 2.4.1.: alleenstaande

Guido is alleenstaand en krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.092 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Hij heeft maandelijks recht op € 378 aan toeslagen van het Rijk. Voor Guido bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Guido rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 183 per maand. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering, Meedoen: Volwassenen, Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten en Tegemoetkoming Energiekosten. In totaal heeft Guido een inkomen van €1.653 per maand.

Als Guido werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.201 per maand. Hij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 378 per maand. Het recht op minimaregelingen komt deels te vervallen. Guido heeft nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering, Meedoen: Volwassenen, Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten en Tegemoetkoming Energiekosten. De gemeentelijke bijdragen zijn nu € 125 per maand. Hij kan geen kwijtschelding meer aanvragen. Bij een inkomen van 110 procent Wsm is het totaal inkomen van Guido € 1.704. Dit is een stijging van € 51 (3 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Guido tegen een inkomen van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.310 per maand. De bijdrage van het Rijk blijft € 378. Hij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd. Daarnaast behoudt Guido het recht op de minimaregelingen. Dit is ook onveranderd. De gemeentelijke bijdragen zijn € 125 per maand. Hij kan geen kwijtschelding meer aanvragen. Bij een inkomen van 120 procent Wsm is het totaal inkomen van Guido € 1.813. Dit is een stijging van € 160 (10 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Als Guido gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.419 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 348 per maand. Guido ontvangt minder huurtoeslag, zijn zorgtoeslag blijft gelijk. Het recht op minimaregelingen komt deels te vervallen. Guido heeft alleen nog recht op korting op de collectieve zorgverzekering (€ 28). Het totale inkomen van Guido is nu € 1.795 per maand, dit is € 142 (9 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

Tot slot wanneer Guido gaat werken tegen een inkomen van 140 procent Wsm dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.528 per maand. De bedragen van het Rijk zijn gedaald naar € 310 per maand. Guido ontvangt minder huurtoeslag, zijn zorgtoeslag is gelijk gebleven. Hij heeft geen recht meer op minimaregelingen. Het totale inkomen van Guido is nu € 1.838, dit is € 185 (11 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

Voorbeeldcasus tabel 2.4.2.: paar met kinderen

Noa en Max hebben twee kinderen 8 en 13 jaar oud en krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.560 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij hebben maandelijks recht op € 956 aan toeslagen van het Rijk. Voor het gezin bestaat dit uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget. Tot slot kunnen Noa en Max rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 355 per maand. Dit bestaat uit kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering, Meedoen: Volwassenen, Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten en Tegemoetkoming Energietoeslag. Voor hun kinderen maken zij nog aanspraak op Meedoen: Kindpakket en Meedoen: Schoolkosten. In totaal hebben Noa en Max een inkomen van € 2.871 per maand.

Als Noa of Max werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.716 per maand. Zij houden recht op de toeslagen van het Rijk, maar deze bedragen zijn nu iets lager, en zijn nu in totaal € 950. Ze kunnen geen kwijtschelding meer aanvragen, maar houden wel recht op de andere gemeentelijke regelingen. De gemeentelijke bijdragen zijn dan € 270 per maand. Het totaal inkomen van Noa en Max is bij een inkomen van 110 procent Wsm € 2.936. Dit is een stijging van € 65 (2 procent) ten opzichte van hun totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Noa of Max tegen een loon van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt hun netto-inkomen naar € 1.871 per maand. De bijdrage van het Rijk neemt iets verder af, en is nu € 876. Het gezin blijft recht houden op gemeentelijke regelingen. Het totaal inkomen is bij een inkomen van 120 procent Wsm € 3.017. Dit is € 147 (5 procent) meer dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben.

Als Noa of Max gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt hun netto-inkomen naar € 2.027 per maand. De bijdragen van het Rijk dalen verder naar € 774 per maand. Het gezin heeft voor een groot deel geen recht meer op de gemeentelijke bijdragen. Alleen het recht op korting op de collectieve zorgverzekering blijft, dit is € 55. Het totale inkomen van het gezin is € 2.857 per maand. Dit is € 14 (-0 procent⁹) **minder** dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben.

Tot slot wanneer Noa of Max gaat werken tegen 140 procent Wsm, dan stijgt hun netto-inkomen naar € 2.183 per maand. De bedragen van het Rijk nemen weer iets verder af naar € 664. Het gezin heeft geen recht meer op gemeentelijke regelingen. Het totaal inkomen is nu € 2.847. Dit is € 24 (-1 procent) **minder** dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben.

⁹ De percentages zijn afgerond op hele getallen. Het totaal inkomen is € 14 **lager** ten opzichte van de bijstandssituatie.

3. Bevindingen

Wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?

Financieel effect

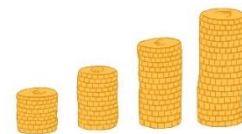
Het bedrag dat minima vanuit het Rijk aan toeslagen kunnen ontvangen is veel hoger dan het bedrag dat ze aan gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente dan ook kleiner dan de invloed van het Rijk. Het bedrag aan landelijke toeslagen neemt voor de meeste huishoudens geleidelijk af bij een hoger inkomen. Ditzelfde gaat

op voor de gemeentelijke regelingen.

De gemeentelijke regelingen zorgen ervoor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen. Echter zoals te zien in is Hoofdstuk 2 geldt dit niet voor alle inkomens. Ondanks het uitgebreide pakket van de gemeente Albrandswaard zijn sommige huishoudens afhankelijk zijn van de gemeentelijke bijdragen voor hun vrije bestedingen. Het betreft in de meeste gevallen huishoudens met een inkomen van 100 en 110 procent Wsm. Deze huishoudens hebben zonder de bijdragen van de gemeente een negatief budget voor vrije bestedingen. Daarnaast is het belangrijk om te noemen dat binnen voor het huidige rapport de aanname is gedaan dat huishoudens gebruik maken van alle beschikbare regelingen. Echter in de praktijk blijkt dat huishoudens gemiddeld gebruik maken van 2,2 regelingen per huishouden. In werkelijkheid zal het vrij besteedbaar inkomen nog lager zijn.

Werken loont voor sommige huishoudens meer dan voor andere

Werken loont meestal: wanneer huishoudens in de gemeente Albrandswaard vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120 of 140 procent Wsm (zie Figuur 3.1.1), gaan zij er in totaal inkomen altijd op vooruit (mits zij gebruikmaken van alle toeslagen en regelingen). Huishoudens die werken tegen een loon gelijk aan 130 procent Wsm gaan er in de meeste gevallen op achteruit vergeleken met de andere inkomens. Deze terugval heeft vooral als oorzaak dat het recht op gemeentelijke bijdragen vervalt en dat de landelijke toeslagen van het Rijk teruglopen. Het totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen.

Ondanks dat werken meestal loont, is er sprake van een terugval in het totale inkomen van alle huishoudtypen tussen 120 en 130 procent Wsm omdat dan de gemeentelijke regelingen wegvallen. Daarnaast heeft dit vooral te maken met een sterke toename in de kosten voor het levensonderhoud. De energieprijzen zijn sterk gestegen en de toeslag kan dit niet voldoende compenseren. Vanaf een inkomen van 130 procent Wsm gaan de alleenstaanden en alleenstaande ouders erop vooruit; dan stijgt het loon sneller dan dat de toeslagen en regelingen afnemen. Voor paren (met kinderen) geldt dat deze trend nog niet optreedt; bij hen komt dit mogelijk bij een hoger inkomensniveau dan 140 procent Wsm aan de orde.

Een alleenstaande gaat er bij ieder hoger inkomensniveau relatief gezien het meest op vooruit. De overige huishoudens gaan er ten opzichte van de bijstandssituatie niet telkens op vooruit wanneer hun inkomen stijgt. Wanneer alleenstaanden werken tegen een loon van 120 procent Wsm dan is dit ongeveer gelijk aan het inkomen als huishoudens van 140 procent Wsm. In 2021 steeg het totale inkomen bij ieder hoger inkomen. Het beleid is nagenoeg hetzelfde gebleven met uitzondering van de toevoeging van de Tegemoetkoming van Energietoeslag. De hoge energielasten hebben effect op totale inkomen. In de volgende paragraaf wordt dit verder toegelicht.

Bij de paren met kinderen is het zelfs zo dat het totale inkomen er op achteruit gaat vanaf 130 procent Wsm ten opzichte van de bijstandssituatie. Het totale inkomen is op dat moment lager dan het bijstandsniveau. Hoewel dit om zeer kleine verschillen gaat ten opzichte van het bijstandsniveau is het wel zo dat deze huishoudens een aanzienlijk aantal uren werken per week

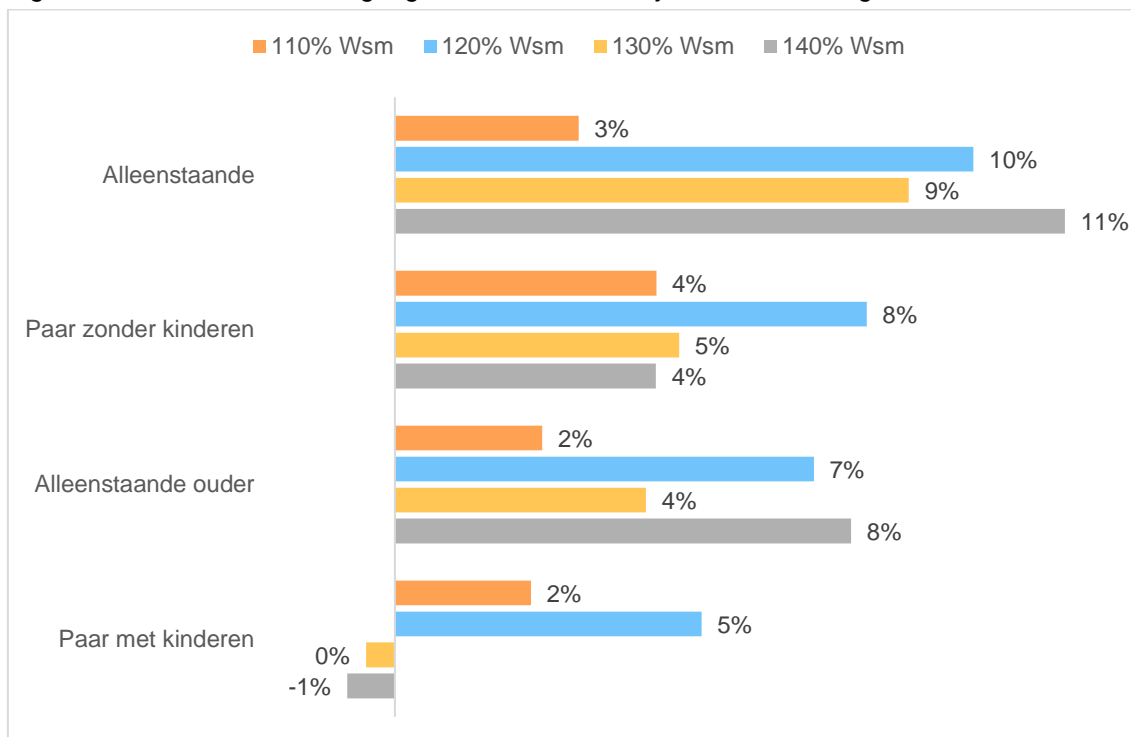
en een lager totaal inkomen hebben dan mensen die niet werken. De oorzaak hiervan is dat het recht op gemeentelijk bijdragen vervalt en de landelijke toeslagen van het Rijk sterk afnemen naarmate het inkomen stijgt. Echter blijven de vaste lasten even hoog. Werken loont in deze gevallen niet.

De invloed van de hoge energiekosten

De energietoeslag is begin 2022 door het Rijk aangekondigd om huishoudens met een laag inkomen te compenseren in de fors stijgende energiekosten. In deze inkomenseffect rapportage is zichtbaar geworden dat huishoudens een flink bedrag moeten betalen voor het gebruik van gas en energie, oplopend tot € 336 voor een vierpersoonshuishouden. Met name de gasprijs is sterk gestegen; ten opzichte van 2021 heeft een verdubbeling plaatsgevonden¹⁰. De energietoeslag bedraagt € 800 euro per huishouden voor 2022. In dit rapport is de energietoeslag doorgerekend voor alle huishoudens met inkomen tot 120 procent Wsm.

Uit de berekeningen en maandbegrotingen blijkt de compensatie van € 67 euro per maand zeker helpt in het betalen van de kosten, maar dat de toeslag de stijgende lasten niet volledig compenseren. Dit maakt dat verschillende huishoudens, met name paren met kinderen, iedere maand geld tekort komen, ook als zij gebruikmaken van de energietoeslag. Daarnaast is te zien dat er een teruggang in besteedbaar budget optreedt voor de meeste huishoudens op een inkomensniveau van 100 en 110 procent Wsm; ondanks dat deze groep recht heeft op alle gemeentelijk regelingen en hoge bedragen ontvangt vanuit de landelijke toeslagen van het Rijk.

Figuur 3.1.1. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding

¹⁰ Bron: Artikel 'Prijs van energie 86 procent hoger' van CBS, 18 februari 2022.

Bijlage 1. Overzicht minimaregelingen

Tabel B1.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Gemeentenaam

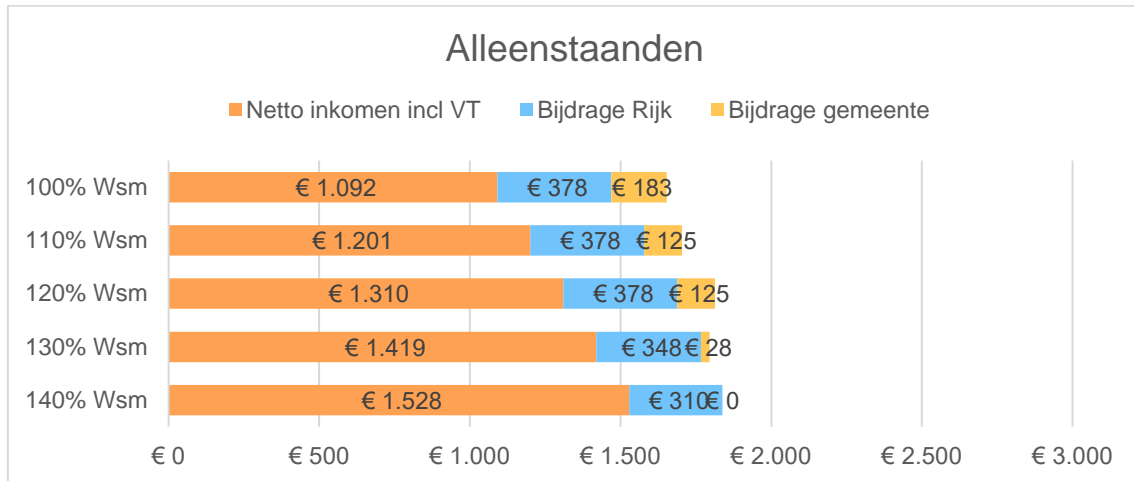
Soort regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Individuele bijzondere bijstand	Tot 120% Wsm	Individuele vergoedingen tot maximaal € 200 tenzij aangesloten bij de collectiviteit van de gemeente
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen ¹¹	Tot 100% Wsm	-
Collectieve zorgverzekering	Tot 130% Wsm	<i>CZ:</i> Pakket CZ Zorg-op-maat AV Extra: €154,19 i.p.v. €182,55; <i>DSW:</i> Pakket Zorgpolis AV-BAR: €133,00 i.p.v. €160,50.
Individuele inkomenstoelage	Minimaal 3 jaar tot 120% Wsm	Alleenstaande € 410; Alleenstaande ouder € 525; Gehuwden € 621.
Meedoen: volwassenen	Tot 120% Wsm	€150 per volwassene per jaar.
Meedoen: Kindpakket	Tot 120% Wsm	Kinderen van 4 t/m 11 jaar: €350 per kind, per jaar; Kinderen van 12 t/m 17 jaar: €450 per kind, per jaar.
Meedoen: Schoolkosten	Tot 120% Wsm	€250 per kind in de brugklas per jaar; €175 per kind, per schooljaar van het voortgezet onderwijs na de brugklas.
Gratis openbaar vervoer voor AOW-gerechtigden	Tot 120% Wsm	Gratis openbaar vervoer via de RET.
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	Tot 120% Wsm	Maximale vergoeding van €200 per jaar, per volwassene.
Tegemoetkoming Energiekosten	Tot 120% Wsm	Maximale vergoeding van €800 per huishouden per jaar.

¹¹ In de gemeente Albrandswaard is tevens kwijtschelding aan te vragen voor wegensheffing. Deze kosten en kwijtschelding zijn niet meegenomen in de rapportage.

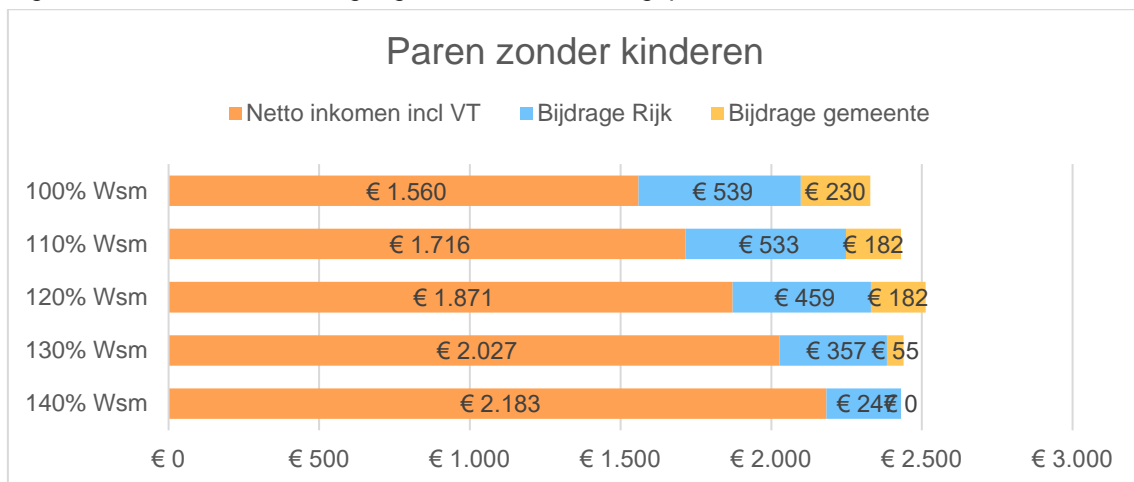
Bijlage 2. Opbouw totaal inkomen 100 tot 140% Wsm

In deze bijlage geven we de opbouw van het totaal inkomen uit paragraaf 2.4 grafisch weer.

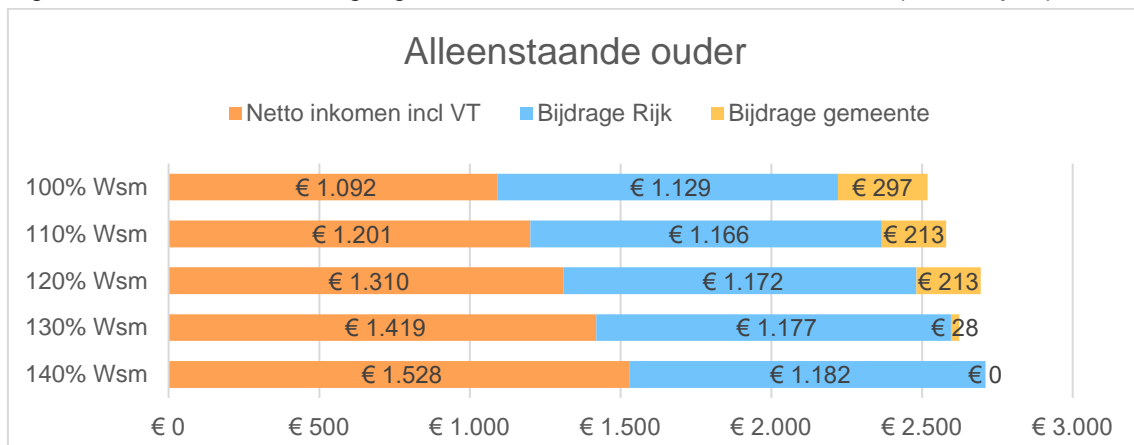
Figuur B2.1 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, alleenstaande niet AOW-gerechtigd

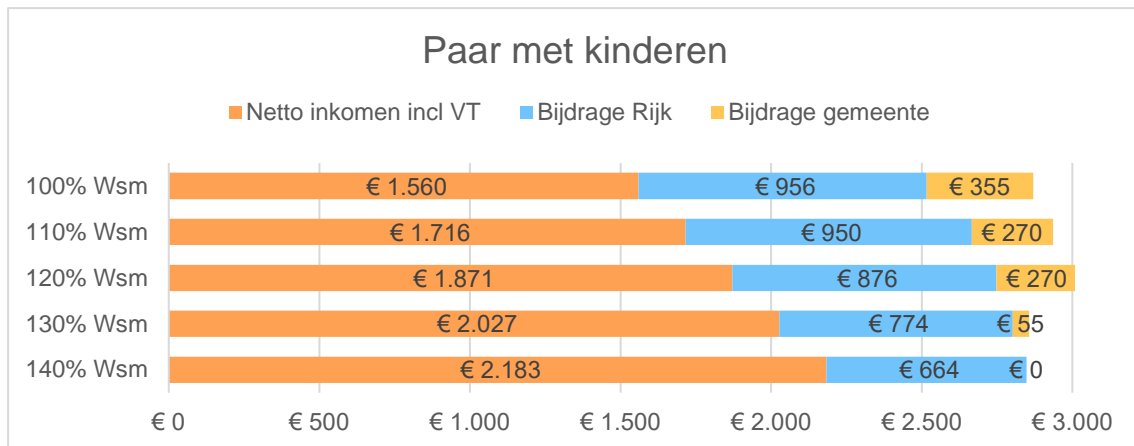
Figuur B2.2 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, paar zonder kinderen

Figuur B2.3 Inkomensvoortgang, alleenstaande ouder met twee kinderen (8 en 13 jaar)

Figuur B2.4 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, paar met twee kinderen (8 en 13 jaar)

Bijlage 3. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B3.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.092	1.201	1.310	1.419	1.528	1.092
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	267	267	267	237	199	267
Zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	378	378	378	348	310	378
Totaal inkomsten	1.470	1.579	1.688	1.767	1.838	1.470
Uitgaven						
Huur	588	588	588	588	588	588
Gas, water, elektra	197	197	197	197	197	197
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	59	59	59	59	59	59
(Collectieve) zorgverzekering	183	183	183	183	153	183
Overige verzekeringen	24	24	24	24	24	24
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	17	17	17	17	17	17
Reserveringsuitgaven	183	183	183	183	183	183
Huishoudelijke uitgaven	240	240	240	240	240	240
Werkgerelateerde uitgaven	0	66	66	66	66	0
Totaal uitgaven	1.559	1.625	1.625	1.625	1.596	1.559
Budget exclusief regelingen gemeente	-89	-46	63	142	243	-89
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	59	0	0	0	0	59
Korting collectieve zorgverzekering	28	28	28	28	0	28
Individuele inkomstenstoelag	0	0	0	0	0	34
Meedoen volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen schoolkosten	0	0	0	0	0	0
Gratis ov ouderen	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming Eigen Risico	17	17	17	0	0	17
Energietoeslag	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	183	125	125	28	0	218
Budget inclusief regelingen gemeente	94	79	188	171	243	128
Vrije bestedingen	100	100	100	100	100	100
Restant	-6	-21	88	71	143	28

Tabel B3.2 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.560	1.716	1.871	2.027	2.183	1.560
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	327	324	278	213	139	327
Zorgtoeslag	212	209	181	144	108	212
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	539	533	459	357	247	539
Totaal inkomsten	2.099	2.249	2.330	2.384	2.430	2.099
Uitgaven						
Huur	630	630	630	630	630	630
Gas, water, elektra	264	264	264	264	264	264
Telefoon, internet en kabel	80	80	80	80	80	80
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48	48
(Collectieve) zorgverzekering	365	365	365	365	307	365
Overige verzekeringen	35	35	35	35	35	35
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	35	35	35	35	35	35
Reserveringsuitgaven	284	284	284	284	284	284
Huishoudelijke uitgaven	435	435	435	435	435	435
Werkgerelateerde uitgaven	0	66	66	66	66	0
Totaal uitgaven	2.177	2.243	2.243	2.243	2.185	2.177
Budget exclusief regelingen gemeente	-78	5	87	141	246	-78
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	57	57	57	57	0	57
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	52
Meedoen volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen schoolkosten	0	0	0	0	0	0
Gratis ov ouderen	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	33	33	33	0	0	33
Tegemoetkoming Energiekosten	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	230	182	182	57	0	282
Budget inclusief regelingen gemeente	152	188	269	198	246	203
Vrije bestedingen	160	160	160	160	160	160
Restant	-8	28	109	38	86	43

Tabel B3.3 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)¹²

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.092	1.201	1.310	1.419	1.528	1.092
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	327	327	327	327	327	327
Zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
Combinatiekorting	0	37	42	47	53	0
Kinderbijslag	203	203	203	203	203	203
Kindgebonden budget	488	488	488	488	488	488
Totaal bijdragen Rijk	1.129	1.166	1.172	1.177	1.182	1.129
Totaal inkomsten	2.221	2.367	2.482	2.596	2.710	2.221
Uitgaven						
Huur	630	630	630	630	630	630
Gas, water, elektra	314	314	314	314	314	314
Telefoon, internet en kabel	80	80	80	80	80	80
Gemeentelijke heffingen	85	85	85	85	85	85
(Collectieve) zorgverzekering	183	183	183	183	153	183
Overige verzekeringen	26	26	26	26	26	26
Onderwijs	102	102	102	102	102	102
Kosten BSO	0	65	65	65	65	0
Vervoer	40	40	40	40	40	40
Reserveringsuitgaven	271	271	271	271	271	271
Huishoudelijke uitgaven	446	446	446	446	446	446
Werkgerelateerde uitgaven	0	66	66	66	66	0
Totaal uitgaven	2.176	2.307	2.307	2.307	2.278	2.176
Budget exclusief regelingen gemeente	44	60	174	288	432	44
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	85	0	0	0	0	85
Korting collectieve zorgverzekering	28	28	28	28	0	28
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	44
Meedoen volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen kindpakket	67	67	67	0	0	67
Meedoen schoolkosten	21	21	21	0	0	21
Gratis ov ouderen	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	17	17	17	0	0	17
Tegemoetkoming Energiekosten	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	297	213	213	28	0	341
Budget inclusief regelingen gemeente	342	273	387	317	432	385
Vrije bestedingen	205	205	205	205	205	205
Restant	137	68	182	112	227	180

¹² Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B3.4 Paar, niet AOW-gerechtigd, met 2 kinderen (8 en 13 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.560	1.716	1.871	2.027	2.183	1.560
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	327	324	278	213	139	327
Zorgtoeslag	212	209	181	144	108	212
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	203	203	203	203	203	203
Kindgebonden budget	214	214	214	214	214	214
Totaal bijdragen Rijk	956	950	876	774	664	956
Totaal inkomsten	2.516	2.666	2.748	2.802	2.848	2.516
Uitgaven						
Huur	630	630	630	630	630	630
Gas, water, elektra	361	361	361	361	361	361
Telefoon, internet en kabel	104	104	104	104	104	104
Gemeentelijke heffingen	85	85	85	85	85	85
(Collectieve) zorgverzekering	365	365	365	365	307	365
Overige verzekeringen	36	36	36	36	36	36
Onderwijs	102	102	102	102	102	102
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	57	57	57	57	57	57
Reserveringsuitgaven	369	369	369	369	369	369
Huishoudelijke uitgaven	556	556	556	556	556	556
Werkgerelateerde uitgaven	0	66	66	66	66	0
Totaal uitgaven	2.666	2.732	2.732	2.732	2.674	2.666
Budget exclusief regelingen gemeente	-150	-66	16	70	174	-150
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	85	0	0	0	0	85
Korting collectieve zorgverzekering	57	57	57	57	0	57
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	52
Meedoen volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen kindpakket	67	67	67	0	0	67
Meedoen schoolkosten	21	21	21	0	0	21
Gratis ov ouderen	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	33	33	33	0	0	33
Tegemoetkoming Energiekosten	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	355	270	270	57	0	406
Budget inclusief regelingen gemeente	205	204	286	127	174	256
Vrije bestedingen	266	266	266	266	266	266
Restant	-61	-62	20	-139	-92	-10

Tabel B3.5 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.213	1.334	1.456	1.577	1.698	1.213
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	269	269	268	222	172	269
Zorgtoeslag	111	111	111	111	111	111
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	380	380	379	333	283	380
Totaal inkomsten	1.593	1.714	1.835	1.910	1.981	1.593
Uitgaven						
Huur	588	588	588	588	588	588
Gas, water, elektra	244	244	244	244	244	244
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	59	59	59	59	59	59
(Collectieve) zorgverzekering	183	183	183	183	182	183
Overige verzekeringen	14	14	14	14	14	14
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	15	58	58	58	58	15
Reserveringsuitgaven	185	185	185	185	185	185
Huishoudelijke uitgaven	238	238	238	238	238	238
Werkgerelateerde uitgaven	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1.593	1.636	1.636	1.636	1.636	1.593
Budget exclusief regelingen gemeente	0	78	198	274	345	0
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	59	0	0	0	0	59
Korting collectieve zorgverzekering	28	28	28	28	0	28
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	0
Meedoen volwassenen	13	13	13	0	0	13
Meedoen kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen schoolkosten	0	0	0	0	0	0
Gratis ov ouderen	15	58	58	0	0	15
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	17	17	17	0	0	17
Tegemoetkoming Energiekosten	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	198	183	183	28	0	198
Budget inclusief regelingen gemeente	198	261	381	302	345	198
Vrije bestedingen	100	100	100	100	100	100
Restant	98	161	281	202	245	98

Tabel B3.6 Paar, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	140% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten						
Netto-inkomen incl. VT	1.643	1.807	1.971	2.135	2.300	1.643
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Huurtoeslag	330	330	292	208	116	330
Zorgtoeslag	212	195	158	119	80	212
Combinatiekorting	0	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	542	525	450	327	196	542
Totaal inkomsten	2.185	2.332	2.421	2.462	2.496	2.185
Uitgaven						
Huur	630	630	630	630	630	630
Gas, water, elektra	326	326	326	326	326	326
Telefoon, internet en kabel	80	80	80	80	80	80
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48	48
(Collectieve) zorgverzekering	365	365	365	365	365	365
Overige verzekeringen	15	15	15	15	15	15
Onderwijs	0	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0	0
Vervoer	31	73	73	73	73	31
Reserveringsuitgaven	287	287	287	287	287	287
Huishoudelijke uitgaven	432	432	432	432	432	432
Werkgerelateerde uitgaven	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	2.215	2.257	2.257	2.257	2.257	2.215
Budget exclusief regelingen gemeente	-30	75	164	205	239	-30
Regelingen gemeente						
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	57	57	57	57	0	57
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	0	0
Meedoen volwassenen	25	25	25	0	0	25
Meedoen kindpakket	0	0	0	0	0	0
Meedoen schoolkosten	0	0	0	0	0	0
Gratis ov ouderen	31	73	73	0	0	31
Tegemoetkoming Eigen Risico Zorgkosten	33	33	33	0	0	33
Tegemoetkoming Energiekosten	67	67	67	0	0	67
Totaal regelingen gemeente	261	255	255	57	0	261
Budget inclusief regelingen gemeente	231	330	419	262	239	231
Vrije bestedingen	160	160	160	160	160	160
Restant	71	170	259	102	79	71

DUIDINGSRAPPORTAGE DASHBOARD MINIMA GEMEENTE ALBRANDSWAARD

Juli 2022

Opdrachtgever
Gemeente Albrandswaard

Datum
Juli 2022

Auteurs
Michelle Ellens
Jitske van der Wijk

Grafisch ontwerp
Senne Trip

KWIZ
Stavangerweg 23-5
9723 JC Groningen
050-5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze uitgave is een uitgave van KWIZ B.V. Het overnemen van cijfers en/of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

INLEIDING

De gemeente Albrandswaard voert een actief beleid ter bestrijding van armoede en schulden. Sinds 2014 maakt KWIZ jaarlijks een Armoedemonitor voor de gemeente Albrandswaard. De monitor geeft de gemeente een overzicht van de ontwikkelingen in de omvang en samenstelling van de minimapopulatie en het bereik van de minimaregelingen.

Vanaf de meting over 2020 worden de cijfers in een dashboard gepresenteerd; de huidige meting over 2021 is hieraan toegevoegd. In het dashboard kan de gemeente zelf nadere analyses maken door bijvoorbeeld in te zoomen op een bepaalde groep. In deze begeleidende duidingsrapportage worden de belangrijkste bevindingen genoemd. Voor de verdere cijfers verwijzen wij u naar het dashboard.

Dashboards minima

De gegevens over de omvang en samenstelling van de doelgroep geven de situatie per 1 januari 2022 weer (peildatum minimapopulatie), op basis van het inkomen op het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Het gebruik van de regelingen is gemeten over het jaar 2021. De cijfers worden (waar mogelijk) vergeleken met die van de Armoedemonitor uit 2019 en het minimadashboard van 2020.

Methodiek van het onderzoek

De gemeente heeft geen rechtstreekse toegang tot inkomensgegevens van haar inwoners. Door gebruik van diverse informatiebronnen van gemeentelijke regelingen voor minimahuishoudens, maken we een inschatting van het aantal minimahuishoudens op 1 januari 2022. Daarvoor zijn registraties van de volgende voorzieningen gebruikt: de Participatiewet, minimaregelingen, collectieve zorgverzekering, kwijtschelding en gegevens van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet (JW) en schuldhulpverlening (shv). Met behulp van de Basisregistratie Personen (BRP) zijn de gebruikersgegevens vervolgens op huishoudniveau gegroepeerd. Op deze manier ontstaat een samenhangend beeld op de omvang en samenstelling van de minimapopulatie, de mate van gebruik van voorzieningen en de overlap in het gebruik van voorzieningen op andere beleidsterreinen. Daarnaast is een bestand van de Kamer van Koophandel met daarin alle zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in de gemeente gekoppeld aan de BRP. Op die manier wordt inzichtelijk hoeveel zzp'ers gebruikmaken van het minimabeleid. Daarnaast is tevens gekeken in hoeverre de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is gebruikt onder zzp'ers in de gemeente.

Omdat wij niet over inkomensgegevens van alle inwoners beschikken, is er een groep die, doordat ze geen gebruik maakt van de minimaregelingen, niet in de registratiebestanden voorkomt. Dit betekent dat het feitelijk aantal minima iets hoger ligt dan het aantal dat de gemeente op basis van bovenstaande bestanden in beeld heeft. Wanneer we het in deze rapportage hebben over minimahuishoudens zijn dit de huishoudens die we in beeld hebben gekregen via de bovenstaande onderzoeksmethode; gemiddeld hebben we daarmee hebben circa 87 procent van de minimahuishoudens in de gemeente in beeld. De huishoudens die in beeld zijn op basis van bovenstaande methodiek beschouwen we als doelgroep voor het minimabeleid. De overige circa 13 procent maakt geen gebruik van het minimabeleid en ook niet van andere ondersteuning vanuit de Participatiewet waardoor ze niet als minima bekend zijn bij de gemeente. Het is op basis van de onderzoeksmethodiek ook niet mogelijk om deze groep in beeld te krijgen. Het is mogelijk dat een deel van die groep ook geen gebruik wil maken van gemeentelijke ondersteuning.

Opzet rapportage dashboard minima

In deze rapportage worden de belangrijkste bevindingen weergegeven. We beginnen met het hoofdstuk over minimahuishoudens, waarna de belangrijkste bevindingen over de minimakinderen worden weergegeven. Daarna volgt het gebruik en bereik van de minimaregelingen en wordt de overlap met de Wmo en schuldhulpverlening beschreven. Tot slot wordt ingegaan op zzp'ers in de gemeente en het gebruik van Tozo.

MINIMAHUISHOUDENS

- **Het aantal en aandeel minimahuishoudens is licht gestegen.**
- **Het aandeel minimahuishoudens tot 100 procent Wsm is gedaald.**
- **Het aandeel minimahuishoudens tussen 100 en 120 procent Wsm is gestegen.**
- **Het aandeel eenoudergezinnen in de minimapopulatie is stabiel gebleven.**

Op basis van de voor dit onderzoek aangeleverde bestanden heeft de gemeente op 1 januari 2022 467 huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm in beeld en in totaal 549 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm. Hiermee is niet de gehele doelgroep in beeld. Op basis van de Armoede Index van KWIZ schatten we het totaal aantal minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm in de gemeente Albrandswaard op 515 huishoudens (4,9 procent) en de totale groep tot 120 procent Wsm op 625 huishoudens (5,9 procent).

Gemiddeld heeft zo'n 6 à 6,5 procent van alle huishoudens in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners een inkomen tot 120 procent Wsm. De gemeente Albrandswaard heeft naar schatting 76 huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm niet in beeld (12 procent van alle minimahuishoudens in de gemeente Albrandswaard), omdat deze huishoudens geen uitkering vanuit de Participatiewet ontvangen en/of geen gebruikmaken van een inkomensondersteunende regeling.

Kenmerken 549 minimahuishoudens tot 120 procent Wsm in beeld

Het aantal en aandeel huishoudens met een inkomen tot 100 procent en tussen 100 en 120 procent Wsm is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren; tot en met 2020 was er sprake van een stabilisering. Het aantal huishoudens met een inkomen op 100 procent Wsm is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren (452 huishoudens in 2019, 447 huishoudens in 2020 en 467 huishoudens in 2021). Het aantal minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm stijgt, maar relatief gezien daalt het aandeel minimahuishoudens al langere tijd (2019: 90 procent, 2020: 88 procent, 2021: 85 procent). Het aantal en aandeel minimahuishoudens met een inkomen tussen 100 en 120 procent Wsm stijgt eveneens (2020: 61 huishoudens, 12 procent; 2021: 82 huishoudens, 15 procent). Dit komt met name door een stijging van het aantal huishoudens met een overig inkomen (2020: 21 procent; 2021: 56 procent).

Van de 549 minimahuishoudens ontvangt 46 procent (253 huishoudens) een uitkering vanuit de Participatiewet. Het aantal en aandeel huishoudens met een uitkering vanuit de Participatiewet is licht gedaald de afgelopen jaren (2019: 49 procent, 2020: 51 procent, 2021: 46 procent). Een kwart heeft een AOW-uitkering en 30 procent heeft een overig inkomen, zoals inkomen uit arbeid of een WW uitkering. Het merendeel van de minimahuishoudens is alleenstaand (50 procent), 39 procent vormt een gezin met kinderen (25 procent eenoudergezinnen, 14 procent tweeoudergezinnen) en de overige 11 procent zijn meerpersoonshuishoudens zonder kinderen.

Er treden een aantal verschuivingen op in de samenstelling van de minimapopulatie. Zo is het aandeel meerpersoonshuishoudens met kinderen gestegen en het aandeel eenoudergezinnen licht gedaald. Het aandeel huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond is toegenomen, evenals het aandeel minimahuishoudens in Portugal Zuid.

Doelgroepen

Eenoudergezinnen hebben vaker een minimuminkomen dan andere huishoudtypen, met name eenoudergezinnen met minderjarige kinderen. 22 procent (91 huishoudens) van alle eenoudergezinnen met minderjarige kinderen (406 huishoudens) heeft een inkomen tot 120 procent Wsm.

Onder meerpersoonshuishoudens met minderjarige kinderen is dit 2 procent (46 huishoudens). Ook huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de minimapopulatie; 19 procent alle huishoudens met een dergelijke achtergrond heeft een inkomen tot 120 procent Wsm. Onder huishoudens met een Nederlandse achtergrond is dit 3 procent. Daarnaast hebben huishoudens in Portugal Zuid en Rhon Noord vaker dan gemiddeld een inkomen tot 120 procent Wsm.

549

minimahuishoudens tot
120% Wsm op 1 januari
2022 in beeld

5,2%

van alle huishoudens in
de gemeente
Albrandswaard

22%

van alle eenouder-
gezinnen met jonge
kinderen heeft een
minimuminkomen

46%

van alle
minimahuishoudens
ontvangt een uitkering
vanuit de Participatiewet

NIEUWE EN LANGDURIGE MINIMA

- **Acht op de tien minimahuishoudens is langdurig minima in de gemeente Albrandswaard.**
- **De omvang van de minimapopulatie is gestegen: de instroom overtreft de uitstroom.**

Langdurige minima

Acht op de tien minimahuishoudens in de gemeente Albrandswaard heeft langdurig een minimuminkomen: op 1 januari 2022 hadden 430 huishoudens (78 procent van de minimahuishoudens) al drie jaar of langer een inkomen tot 120 procent Wsm. Het aandeel langdurige minima is stabiel gebleven opzichte van 2020, hoewel het totale aantal langdurige minima is gestegen (396 huishoudens; 78 procent). Huishoudens met een AOW uitkering, huishoudens zonder kinderen en huishoudens in de wijken Rhooen Zuid en Portland hebben vaker dan gemiddeld een langdurig minimuminkomen.

78%

van alle minima is langdurig minima

367

personen zijn ingestroomd in de minimapopulatie

69%

van de 367 instromers is 69% in 2021 als minima in de gemeente komen wonen

276

personen zijn uitgestroomd uit de minimapopulatie

70%

van de 276 uitstromers heeft 70% een uitkering vanuit de Participatiewet

Instromers in de minimapopulatie

In 2021 zijn 66 huishoudens (12 procent) 'ingestroomd' in de minimapopulatie. Dit aantal is gestegen ten opzichte van 2020 toen 46 huishoudens instroomden in de minimapopulatie (9 procent). Instromers in de minimapopulatie vormen een groep die gestimuleerd kan worden om de arbeidsmarkt (weer) te betreden, of om meer te gaan werken. Deze groep heeft andere kenmerken dan langdurige minima. De doelgroep is jonger (50 procent is tussen de 27 en 45 jaar), woont veelal in de wijk Portugaal Zuid (41 procent) en de meerderheid van de instromers (53 procent) heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Een relatief grote groep (43 procent) heeft een overig inkomen (44 procent) zoals inkomen uit arbeid, ten opzichte van 26 procent bij langdurige minima. Toch heeft het merendeel van de instromers (49 procent) een uitkering uit de Participatiewet.

Op persoonsniveau blijkt dat 367 personen zijn ingestroomd in de minimapopulatie. Van deze groep is 69 procent als minima in de gemeente Albrandswaard komen wonen afgelopen jaar, 28 procent heeft te maken gehad met een inkomensdaling en 3 procent van de instromers in de minimapopulatie is in een minimahuishouden geboren.

Uitstromers uit de minimapopulatie

In de gemeente Albrandswaard zijn in totaliteit 276 personen uitgestroomd vanuit de minimapopulatie. Van deze groep heeft 30 procent een inkomensstijging ervaren tot een inkomen boven de 120 procent Wsm. Het grootste deel, 70 procent, is echter uitgestroomd wegens een verhuizing of overlijden. Uitstromers hebben over vaak een uitkering vanuit de Participatiewet (68 procent) of een overig inkomen (22 procent) en een niet-westerse migratieachtergrond (48 procent). Wat betreft het huishoudtype bestaat het huishoudtype uit een meerpersoonshuishouden zonder kinderen (64 procent).

MINIMAKINDEREN TOT 18 JAAR

- **Aantal minimakinderen is licht gestegen ten opzichte van 2020.**
- **Aandeel minimakinderen dat opgroeit in een huishouden met een uitkering vanuit de Participatiewet is flink gedaald.**
- **Aandeel minimakinderen dat opgroeit in een eenoudergezin is licht gedaald.**
- **Bijna de helft van de minimakinderen groeit op in Poortugaal Zuid.**

338

minimakinderen tot 18 jaar op 1 januari 2022

oftewel:

6,1%

van alle kinderen in de gemeente Albrandswaard

54%

van alle minimakinderen groeit op in een huishouden met een uitkering vanuit de Participatiewet

53%

van alle minimakinderen groeit op in een eenoudergezin

11%

van alle minimakinderen groeit op in de wijk Poortugaal Zuid

Het aantal minimakinderen tot 18 jaar dat bij de gemeente Albrandswaard in beeld is toegenomen de afgelopen jaren (2019: 306 kinderen, 2020: 318 kinderen, 2021: 338 kinderen). Het aandeel minimakinderen dat de gemeente in beeld heeft, bedraagt 6,1 procent in 2021. Dat ligt lager dan het gemiddelde aandeel minimakinderen (7,7 procent) in vergelijkbare gemeenten. In dit hoofdstuk geven we een aantal kenmerken van de minimakinderen weer.

Kenmerken minimakinderen tot 120 procent Wsm in beeld

Ten opzichte van 2020 is een verschuiving opgetreden in de inkomensbron van de huishoudens met kinderen. In 2021 woont 54 procent van de minimakinderen in een huishouden met een uitkering uit de Participatiewet ten opzichte van 62 procent in 2020. Deze ontwikkeling valt samen met een toename van het aantal minimakinderen en een stijging van het aandeel huishoudens met een inkomen tussen 100 en 120 procent Wsm; mogelijk is hier sprake van een effect van de coronaperiode waar meer werkenden financiële zorgen hebben gekregen.

Het aandeel minimakinderen dat opgroeit in een eenoudergezin is licht gedaald ten opzichte van vorig jaar (2020: 58 procent, 2021: 55 procent). Een steeds groter deel van de minimakinderen woont in de wijk Poortugaal Zuid (2019: 42 procent, 2020: 46 procent en 2021: 47 procent). Dit betekent dat intussen bijna de helft van de minimakinderen in deze wijk woont. Het aandeel minimakinderen met een Nederlandse achtergrond is stabiel gebleven (2020: 30 procent en 2021: 31 procent) evenals aantal minimakinderen met een niet-westerse migratieachtergrond (2020: 68 procent, 2021: 67 procent).

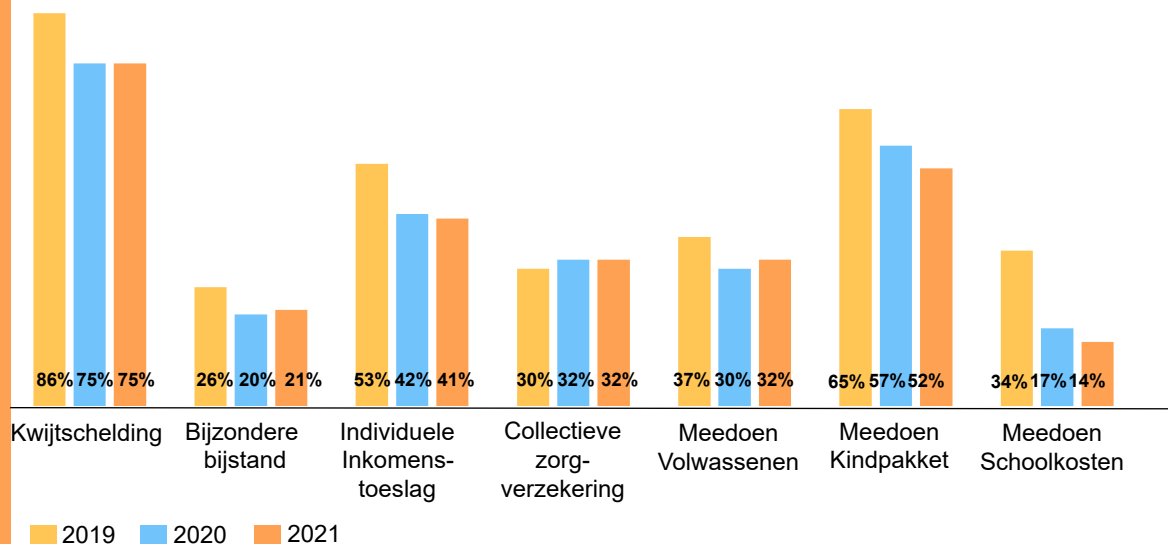
Minimakinderen ten opzichte van alle kinderen: wat valt op?

Sommige kinderen hebben meer kans op opgroeien in armoede dan andere kinderen. In de gemeente Albrandswaard groeien kinderen in een eenoudergezin vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit andere huishoudens: 24 procent van alle minderjarige kinderen in een eenoudergezin groeit op in een huishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. Dit aandeel ligt onder kinderen uit tweeoudergezinnen aanzienlijk lager: 3 procent. Verder groeien kinderen in huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond vaker op in een minimahuishouden: 23 procent (227 kinderen) van alle kinderen met een dergelijke achtergrond woont in een minimahuishouden. Onder kinderen met een Nederlandse achtergrond ligt dit percentage veel lager, namelijk 2,5 procent (104 kinderen). Tot slot groeien kinderen in de wijk Poortugaal Zuid (13 procent) vaker op in een minimahuishouden dan kinderen uit andere huishoudens.

MINIMAREGELINGEN

- Het bereik van kwijtschelding, Meedoen-kindpakket en de Individuele Inkomensvoetstuk ligt in lijn met vergelijkbare gemeenten.
- Het bereik van de collectieve zorgverzekering, Meedoen-volwassenen en Meedoen-schoolkosten ligt lager dan het gemiddelde in vergelijkbare gemeenten.
- Het bereik van de regelingen is stabiel gebleven ten opzichte van 2020.

Meedoen voor kinderen (Kindpakket) kent een goed bereik

Het gebruik van de regeling Schoolkosten is gedaald

Huishoudens maken gemiddeld gebruik van 2,2 regelingen per huishouden

Het gebruik is gemeten over het gehele jaar 2021. Het bereik van de verschillende minimaregelingen is berekend door het gebruik van de regeling af te zetten tegen de totale doelgroep (dus inclusief de minima die de gemeente niet in beeld heeft). Tot en met 2019 is het bereik berekend door het gebruik van de regelingen af te zetten tegen de doelgroep die de gemeente in beeld heeft (dus exclusief de minima die de gemeente niet in beeld heeft). Hierdoor ligt het bereik van de regelingen in 2020 en 2021 (iets) lager dan in de voorgaande jaren, maar geeft het een realistisch beeld.

Daarnaast heeft de coronacrisis in 2020 en 2021 invloed gehad op het dagelijks leven. De maatregelen hadden (onder andere) tot gevolg dat sportieve en culturele activiteiten niet door konden gaan en dat scholen meerdere keren zijn gesloten. Dit kan invloed hebben gehad op het gebruik van de regelingen.

Het gebruik van de regelingen in de gemeente Albrandswaard ligt redelijk in lijn met het gemiddelde gebruik in vergelijkbare gemeenten:

- Het bereik van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen (75 procent) is het hoogst van alle regelingen. Het ligt tevens in lijn met het landelijke gemiddelde van 70 tot 75 procent.
- Het bereik van Meedoen-kindpakket zit op 52 procent in de gemeente Albrandswaard. Dat is iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 45 tot 50 procent.
- Het bereik van de Individuele Inkomensvoetstuk is stabiel gebleven (2020: 42 procent, 2021: 41 procent) en ligt in lijn met het landelijk gemiddelde van 40 tot 45 procent.

Een aantal regelingen kent ook een lager bereik dan landelijk gemiddeld:

- Het bereik van de collectieve zorgverzekering (32 procent) ligt net onder het landelijke gemiddelde in vergelijkbare gemeenten van 35 tot 40 procent.
- Een op de drie huishoudens (31 procent) maakt gebruik van Meedoen-volwassenen. In vergelijkbare gemeenten ligt dat percentage tussen de 35 en 40 procent.
- Het bereik van Meedoen-schoolkosten ligt op 17 procent. Dit bereik ligt net onder de lijn van het landelijk gemiddelde van 20 tot 25 procent.

Huishoudens maken het vaakst gebruik van één regeling (186 huishoudens) of twee regelingen (110 huishoudens) per huishouden. Huishoudens met kinderen maken het vaakst gebruik van één kindregeling per huishouden (84 huishoudens).

MEERVOUDIGE PROBLEMATIEKEN

- Aandeel minimahuishoudens met een Wmo-voorziening is gedaald ten opzichte van 2020.
- Aandeel minimakinderen met een indicatie vanuit de Jeugdwet is licht gedaald ten opzichte van 2020, hoewel het aantal stabiel is gebleven.

23%

van alle minima-huishoudens heeft ook Wmo

7%

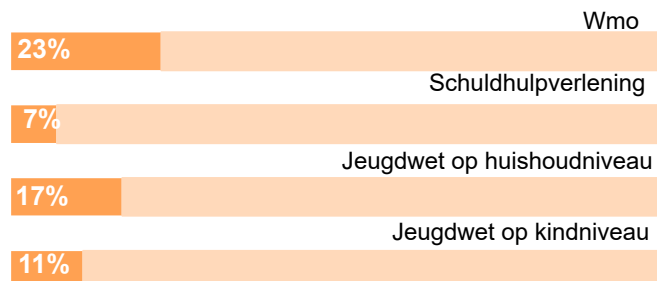
van alle minima-huishoudens is in beeld bij shv

17%

van alle minima-huishoudens heeft een indicatie vanuit de Jeugdwet

11%

van alle minima-kinderen heeft een indicatie vanuit de Jeugdwet

Wmo-voorzieningen

Een deel van de minimahuishoudens heeft ook andere ondersteuningsvragen. Zo krijgen 126 minimahuishoudens een of meerdere Wmo-voorzieningen (26 procent van alle minimahuishoudens). Het aandeel minimahuishoudens met een Wmo-voorziening is gedaald (2020: 26 procent, 2021: 23 procent). Vergeleken met het aantal huishoudens met een Wmo-voorziening binnen de hele populatie (ongeacht de inkomenshoogte) van de gemeente Albrandswaard (1.188 huishoudens, 11 procent), is dat een relatief hoog percentage. Het totale aantal huishoudens met een Wmo-voorziening is licht gestegen van 1.164 in 2020 naar 1.188 in 2021.

Schuldhelpverlening

Van de minimahuishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm is 6 procent (26 huishoudens) in beeld bij de schuldhelpverlening. Bij de huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm gaat het om 12 procent (10 huishoudens). Het aantal en aandeel minimahuishoudens tot 120 procent Wsm dat in beeld is bij de schuldhelpverlening is gestegen ten opzichte van vorig jaar (2020: 29 huishoudens, 6 procent; 2021: 36 huishoudens, 7 procent). Dit zou een mogelijk gevolg kunnen zijn van de coronacrisis waardoor (ook werkende) huishoudens moeite kregen met het betalen van de rekeningen.

Jeugdwet op huishoudniveau

Verder heeft 1 op de 5 minimahuishoudens een of meerdere voorzieningen vanuit de Jeugdwet (36 huishoudens). Het aantal minimahuishoudens met een Jeugdwetvoorziening is stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar (2020: 39 minimahuishoudens, 2021: 36 minimahuishoudens).

Jeugdwet op kindniveau

In totaal hebben 556 kinderen in de gemeente Albrandswaard een Jeugdwetvoorziening; 46 kinderen daarvan wonen in een minimahuishouden met een inkomen tot 120 procent Wsm. Het aantal minimakinderen met een Jeugdwetvoorziening is stabiel gebleven (2020: 43 kinderen, 2021: 46 kinderen) maar het aandeel is gedaald (2020: 14 procent, 2021: 11 procent).

Huishoudens met een inkomen hoger dan 120 procent Wsm, maken minder vaak gebruik van een of meerdere voorzieningen vanuit de Jeugdwet, Wmo of schuldhelpverlening, dan huishoudens met een inkomen tot 120 procent Wsm.

ZELFSTANDIGEN EN TOZO

Vanaf maart 2020 zijn door de overheid inkomensondersteunende regelingen ingesteld om inwoners te beschermen tegen de financiële gevolgen van de coronacrisis. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het gebruik van de TOZO en kenmerken van de gebruikers.

Zelfstandigen

Er zijn 25.834 personen in de gemeente Albrandswaard, hiervan zijn 1.653 personen actief als zelfstandige zonder personeel (zzp'ers). Dit houdt in dat 6,4 procent van alle inwoners als zzp'er actief is. Vaak is er één zzp'er per huishouden actief, dus als we het aantal zzp'ers afzetten tegen het aantal huishoudens (10.422 huishoudens) in de gemeente, dan woont in 15,9 procent van alle huishoudens een zzp'er.

Meer dan de helft van alle (1.653) zzp'ers betreft een huishouden met kinderen. Er zijn echter meer paren met kinderen (56 procent) actief als zelfstandige dan eenoudergezinnen (8 procent). Zeven op de tien zelfstandigen hebben een Nederlandse achtergrond.

In totaal behoren 29 zzp'ers tot de minimadoelgroep met een inkomen tot 120 procent Wsm; dat is een aandeel van 5 procent van alle minimahuishoudens. Opnieuw betreft dit grotendeels huishoudens met kinderen: 32 procent van de zelfstandigen die tot de minimadoelgroep behoren, leeft als paar met kinderen en 22 procent als eenoudergezin. Verder is het grootste deel (46 procent) van middelbare leeftijd. Tot slot heeft 54 procent een niet-westerse migratieachtergrond en 36 procent een Nederlandse achtergrond; hoewel er verhoudingsgewijs meer zzp'ers zijn met een Nederlandse achtergrond (68 procent), behoren meer zzp'ers met een migratieachtergrond tot de minima in de gemeente Albrandswaard.

Tozo

De Tozo is een regeling die tijdens de coronacrisis een tijdelijke overbrugging voor zelfstandig ondernemers verzorgde. De Tozo werd verstrekt in vijf fasen (Tozo1 tot Tozo5) waarvan Tozo1, Tozo2 en de eerste helft van Tozo3 in het onderzoek van 2020 vielen. De tweede helft van Tozo3, Tozo4 en Tozo5 wordt hier belicht.

In de gemeente Albrandswaard hebben 32 huishoudens gebruikgemaakt van de Tozo gedurende de periode van dit onderzoek (1 januari 2021 tot en met 1 januari 2022). Dat is 0,3 procent van alle huishoudens in de gemeente. Echter, alleen zelfstandig ondernemers konden gebruikmaken van de Tozo-regelingen. In de gemeente zijn 1.653 zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) actief. Als het aantal huishoudens met een Tozo tegemoetkoming afzetten tegen het aantal zzp'ers (1.653), dan is het bereik 1,9 procent.

Het grootste deel van de huishoudens die gebruikmaken van Tozo betreft paren met kinderen (34 procent) of alleenstaanden (25 procent). Zes op de tien huishoudens is van middelbare leeftijd (56 procent). Bijna de helft heeft een Nederlandse achtergrond (41 procent) en een even groot deel heeft een niet-westerse migratieachtergrond (41 procent).

Er is beperkte overlap tussen minimahuishoudens en de Tozo-gebruikers: slechts vijf huishoudens vallen in deze categorie.

32

huishoudens maakte
gebruik van de Tozo
in 2021

1.653

inwoners van de
gemeente
Albrandswaard zijn
zzp'er.

**Gemeente
Albrandswaard**

**EVALUATIE MINIMABELEID 2021
ALBRANDSWAARD**

Evaluatie/resultaten minimabeleid 2021 Albrandswaard

De evaluatie is als volgt opgezet:

- ✓ **Inleiding**
- ✓ **Gegevens armoedemonitor 2021**
- ✓ **Toelichting**

Inleiding

In deze evaluatie wordt er teruggekeken naar de resultaten van het jaar 2021. Wederom een jaar waarin de Coronapandemie een grote rol heeft gespeeld. Niet alleen de doelgroep minima heeft de gevolgen ondervonden van alle maatregelen, veel inwoners kregen te maken met financiële onzekerheid. De steunmaatregelen waren in 2021 nog steeds van kracht, naast de Tozo en de Tonk is er het Bbz-light (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) bijgekomen. Deze regeling is bedoeld voor ondernemers die ondersteuning nodig hebben na de stopzetting van de Tozo. De voorwaarden en eisen zijn in deze 'lightversie' lager dan in het reguliere Bbz. Bbz-light heeft geduurd van 1 oktober 2021 tot 1 april 2022.

Bij de gemeente hebben bovengenoemde steunvoorzieningen een grote groep ondernemers in beeld gebracht die zijn geïnformeerd over andere inkomensvoorzieningen en mogelijke hulpverlening.

Door lockdown-periodes lag soms een deel van het sociale leven stil, geen sport, minder winkels bereikbaar of alleen online, geen zwembad, thuisonderwijs, etc. Dit was bijvoorbeeld merkbaar bij de Meedoen regeling.

Ook is de gemeente geconfronteerd met de gevolgen van de 'Toeslagen affaire'. Ongekend onrecht is naar boven gekomen en de hulpverlening op verschillende leefgebieden is op gang gekomen. De minimaregelingen zijn zo nodig ruimhartig ingezet bij deze 'slachtoffers'.

In 2020 en 2021 waren we bevreesd dat er een grote groep minima aan het loket zou verschijnen ten gevolge van alle gebeurtenissen. Dat is tot op heden niet gebeurd, de minimapopulatie is echter wel licht gestegen in Albrandswaard.

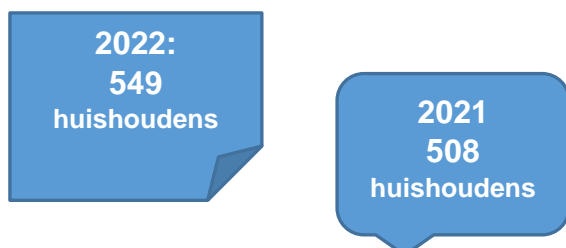
Deze evaluatie is onderdeel van het 'Minimabeleid en Plan schuldhulpverlening Albrandswaard 2020- 2024'. De volgende beleidsdocumenten zijn onderdeel van het minimabeleid:

- Verordening Meedoen Albrandswaard 2016 inclusief Regeling schoolkosten VO Albrandswaard 2018
- Verordening Individuele studie- en inkomenstoeslag Albrandswaard 2016
- Beleidsregels Bijzondere Bijstand Albrandswaard 2021

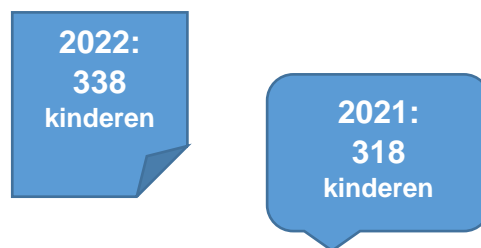
De evaluatie is bedoeld om de resultaten van het afgelopen jaar weer te geven en bevat geen nieuw beleid.

Gegevens armoedemonitor 2021

Aantal minimahuishoudens

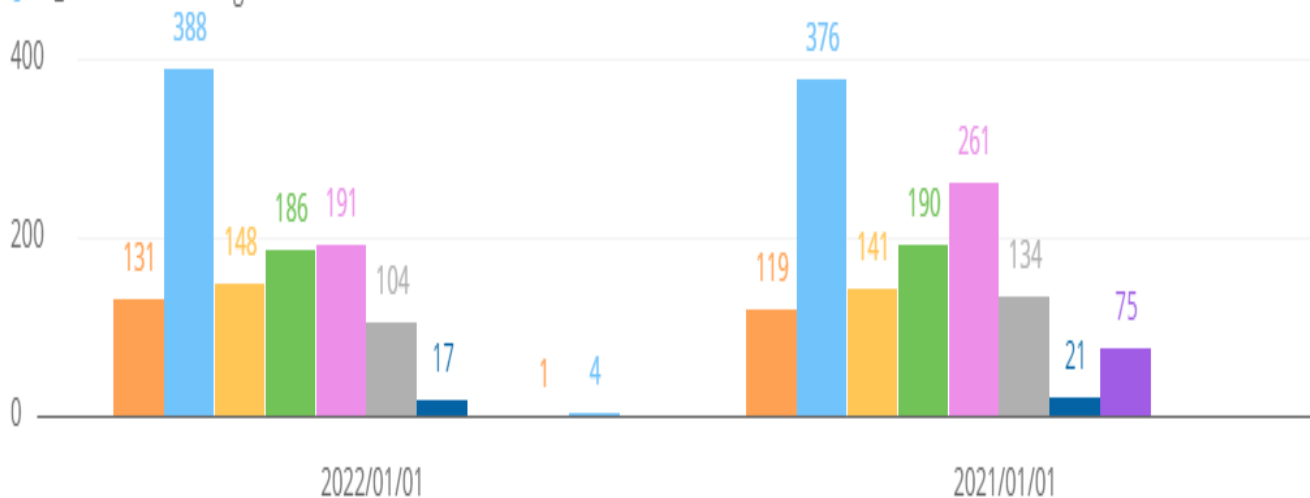

Aantal minimakinderen

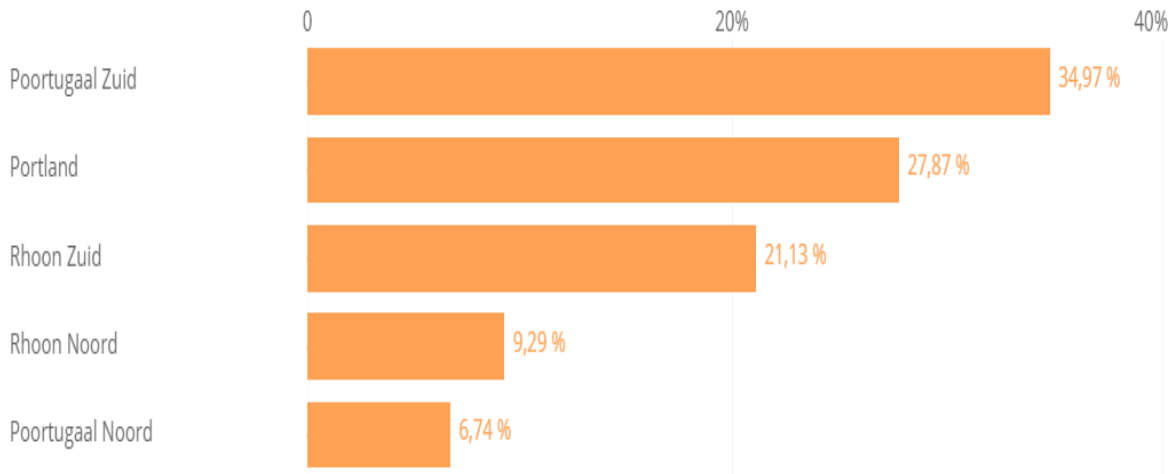
Bereik minimaregelingen op 1 januari 2022

- hh_Bijzondere_bijstand
- hh_Kwijtschelding
- hh_Individuele_inkomenstoeslag
- hh_Collectieve_zorgverzekering
- hh_Meedoen_volwassenen
- hh_Meedoen_kindpakket
- hh_Meedoen_schoolkosten
- hh_Gratis_OV
- hh_Studietoelage
- hh_Woonkostentoeslag

Huishoudtype	Aantal huishoudens
Alleenstaand	274
Eenoudergezin minderjarige kinderen	91
Eenoudergezin minderjarige en meerderjarige kinderen	10
Eenoudergezin meerderjarige kinderen	33
Meerpersoonshuishouden zonder kinderen	63
Meerpersoonshuishouden minderjarige kinderen	55
Meerpersoonshuishouden minderjarige en meerderjarige kinderen	12
Meerpersoonshuishouden meerderjarige kinderen	11
Totaal	549

Wijkniveau

Minimalkinderen en Huishoudtype in beeld	1-1-2022
Eenoudergezin minderjarige kinderen	17
Eenoudergezin minderjarige en meerderjarige kinderen	163
Meerpersoonshuishouden minderjarige kinderen	24
Meerpersoonshuishouden minderjarige en meerderjarige kinderen	134
Totaal	338

Geschat inkomen minima	1-1-2022	1-1-2021
Participatiewet	253	261
AOW	140	150
Werkloosheidsuitkering	62	50
Arbeidsongeschiktheidsuitkering	60	45
Inkomen uit werk	50	50
ZZP	60	44
Totaal	625	600

Huishoudens minima	1-1-2022	1-1-2021
Totale doelgroep 100 % v.d. bijstandsnorm	515	500
Totale doelgroep 110 % v.d. bijstandsnorm	550	550
Totale doelgroep 120 % v.d. bijstandsnorm	625	600
Totale doelgroep 130 % v.d. bijstandsnorm	800	780
Totale doelgroep 140 % v.d. bijstandsnorm	950	925

Totaal aantal minima in Albrandswaard waarvan 549 huishoudens met een inkomen tot 120% in beeld zijn.

Toelichting

Algemeen beeld

De cijfers laten zien dat het aantal minimahuishoudens en het aantal minimakinderen is toegenomen in 2021.

Bereik minimaregelingen

Bij de aantallen hierboven is te zien dat er een lichte daling is geweest van het gebruik van de meeste minimaregelingen. De aanvragen bijzondere bijstand zijn toegenomen en de uitgaven zijn op dit onderdeel ook flink gestegen. Vooral voor de kosten van bewindvoering is veel bijzondere bijstand verstrekt. Er zijn ook meer langdurig werklozen die individuele inkomenstoelag ontvangen in 2021.

Bij sommige regelingen is het begrijpelijk dat de lockdowns hebben geleid tot minder activiteiten en minder bestedingen. Dit is vooral merkbaar bij Meedoen en het gratis openbaar vervoer 60+. Het aantal kwijtscheldingen is ook gestegen in 2021.

Meedoen

Het bereik en de besteding van het tegoed Meedoen is lager uitgevallen door de omstandigheden ten gevolge van corona. Activiteiten zoals sport, cultuur, muziek en uitjes waren beperkt mogelijk. Het gebruik van de schoolkostenregeling is nog lager geworden het afgelopen jaar. Ook op dit onderdeel zijn de gevolgen van corona merkbaar; geen schoolreisjes, geen vieringen op school.

Bereik Meedoen	2022	2021
Volwassenen	31,2%	27,2%
Kinderen	51,6%	64,4%
Schoolkosten	13,9%	21%

Gratis OV 60+

Het aantal gebruikers is gestegen, echter het aantal reisbewegingen was niet hoog in 2020 en 2021 door corona. Alleen nieuwe 60+ met een laag inkomen vragen aan, de regeling blijft daarna doorlopen.

Gratis OV 60+	Aantal 1-1-2022	Aantal 1-1-2021
Gebruik Gratis OV	131	119

Minima en het inkomen

De cijfers laten zien dat er iets minder minima zijn binnen de Participatiewet en de categorie gepensioneerde. Er zijn meer minima binnen de categorieën werklozen, arbeidsongeschikten en kleine zelfstandigen.

Communicatie

In 2021 is de minimafolder opnieuw opgesteld door een externe vormgever. Er is gelet op het taalgebruik en de leesbaarheid. Niet te veel details zodat de tekst aantrekkelijk is om te lezen. De folders zijn toegestuurd naar de bij ons bekende minima, naar de samenwerkingspartners, organisaties, huisartsen, kerken en scholen.

Daarnaast is er aandacht voor de teksten van de minimaregelingen op de website. Belangrijk is dat de informatie compleet en actueel is. Deze teksten voldoen aan de webrichtlijnen en zijn geschikt voor lezers met een beperking. De digitalisering krijgt ook steeds meer aandacht op de gemeentelijke website.

Bij de jaarlijkse overstapronde van de collectieve zorgverzekering voor minima wordt er gecommuniceerd via de website, de plaatselijke krant, sociale media en de samenwerkingspartners.

Gedurende het jaar is er aandacht in de Schakel voor specifieke onderwerpen rondom minima. Zo is er in 2021 geschreven over Tozo, Tonk en de jaarlijkse overstapronde van de zorgverzekering.

In 2021 is er een NIBUD-krant huis aan huis verspreid. In deze krant staat veel financiële informatie en ook informatie over de minimaregelingen.

Collectieve Zorgverzekering minima

Armoede en een slechte gezondheid gaan vaak samen. We ondersteunen minima, chronisch zieken en mensen met een beperking in de kosten en financiële risico's die samenhangen met hun, soms slechte, gezondheid door het aanbieden van een betaalbare zorgverzekering. We ondersteunen deelnemers met een gemeentelijke bijdrage voor de aanvullende verzekering en een gedeeltelijke vergoeding van het wettelijk eigen risico via de bijzondere bijstand. Dit is geregeld in de Beleidsregels bijzondere bijstand.

Deelnemers per verzekeraar

Verzekeraar	2022	2021	2020
CZ	466	510	488
DSW	177	148	119
Totaal	643	658	607

Het aantal verzekerden via de collectiviteit van de gemeente is minimaal gedaald per 1 januari 2022. Er zijn meer verzekerden te zien bij DSW. DSW biedt een lagere premie, een lager wettelijk eigen risico, is kleinschalig en daardoor beter bereikbaar voor verzekerden.

Aanvullende verzekering binnen de collectiviteit 18+

Jaar	Midden aanvullende verzekering	Uitgebreide aanvullende verzekering
2020	256	150
2021	276	167
2022	259	181

Er is een kleine stijging te zien van de 'uitgebreide aanvullende verzekering'. Bij de uitgebreide aanvullende verzekering ontzorgt de gemeente de verzekerde met betrekking tot het wettelijk eigen risico, de zogenaamde 'regeling eigen risico'. De gemeente betaalt aan het begin van het verzekeringsjaar het gehele wettelijk eigen risico aan de verzekeraar (€ 385 bij CZ en € 375 bij DSW). Naast de financiële ontzorging wordt zorgmijding tegengegaan.

Preventie

Samenwerken met de preventiemedewerkers schuldhulpverlening is belangrijk voor de bestrijding van armoede. Het voorkomen van problematische schulden voorkomt langdurige armoede. Betalingsachterstanden worden door deze medewerkers snel opgepakt en hulp wordt geboden. In 2021 is er aandacht besteed aan het herkennen van laaggeletterden door de professionals binnen de gemeente. Hiervoor zijn workshops aangeboden.

Speciale aandacht wordt gegeven aan betalingsachterstanden binnen onze collectieve zorgverzekering. Als de premie niet wordt betaald heeft dit verstrekking gevolgen. De aanvullende verzekering wordt stopgezet waardoor er o.a. geen vergoeding is voor tandartskosten, kosten fysio of voor de aanschaf van een bril.

Wanbetalers	2020	2019	2018
Binnen de bijstand	40	40	30
Overige	130	150	170
Totaal	170	190	200